

Dr. Marczell Mihály:

HÚSVÉT

III/2. rész: Húsvét UTÁNI EGYES Vasárnapok IV. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepek

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

45. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep általános jellegéről szóló beszédek	5
a) alcsoport: Először röviden az „életút” célszerűségére tekintünk	5
1. beszéd: Quo vadis? (Ember célja).....	5
1/a. (változat) beszéd: Quo vadis?	6
2. beszéd: Ad Patrem	7
3. beszéd: Non est semper apud eum?	8
b) alcsoport: Az emberi élet alaphangjáról vagy az „emberi lélek ősgravitációjáról”	9
1. beszéd: Mindig úton.....	9
2. beszéd: Miért a nagy út?.....	9
3. beszéd: Az örök kereső	10
4. beszéd: Ahol a feltámadt Krisztus járt.....	10
5. beszéd: Mindenkinek haza kell térnie	11
6. beszéd: Anyai ölbé, vagy atyai házba?.....	11
7. beszéd: Az atyai örök otthon	12
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	12
1. (Introitus) beszéd: Az „új ének”	12
2. (Introitus) beszéd: Az Úr kinyilatkoztatása	13
3. (Introitus) beszéd: Isten csodái	13
4. (Introitus) beszéd: Az ember dalai	14
1. (Oratio) beszéd: Az örök kikötő	14
1. (Graduale) beszéd: Az Úr sátrának zengő hangja	14
2. (Graduale helyett) beszéd: Milyen az ember „megemelt” élete?.....	15
3. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr kezének műve.....	15
4. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr feltámadásának hatása	16
1. (Offertorium) beszéd: Ujjongjon a világ!.....	16
2. (Offertorium) beszéd: Ujjongjon a lelkünk!	17
3. (Offertorium) beszéd: Az Urat dicsérje a szellemi világ!.....	17
1. (Secreta) beszéd: Hogyan tevékenykedjék az „isteni ember”?	17
1. (Communio) beszéd: A Szentlélek fényvetése	18
2. (Communio) beszéd: A világ ítélete	18
3. (Communio) beszéd: Alleluja, Alleluja!	19
1. (Postcommunio) beszéd: És az erkölcsi élet veszélyei?.....	19
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	20
Különálló beszédek	20
a) alcsoport: Hogyan szól hozzánk az Újszövetség Ura?	20
1. beszéd: Kiken keresztül szól az Újszövetség?	20
2. beszéd: A hallgató Krisztus	21
3. beszéd: A jelenléttel erősítő Krisztus	22
4. beszéd: Az Isten belső életének titkát megvillantó Mester.....	23
b) alcsoport: A Vigasztaló munkájáról.....	24
1. beszéd: Az örök Vigasztaló	24
2. beszéd: A Vigasztaló	24
3. beszéd: A tévelygők örök Mécse	25
4. beszéd: A láthatatlan Lélek.....	26
5. beszéd: Az erő Lelke.....	27
c) alcsoport: Az „emberi életről” a Vigasztaló vétele nyomán alanyilag támadó gondolatok.....	27
1. beszéd: A földi Messiás-ország kezdetén.....	28
2. beszéd: A Messiás-ország kegyelmi „jelvénye”	28
3. beszéd: Csak Isten erejével élhetünk	28
4. beszéd: Látható jelenlét – misztikus jelenlét	29

Beszédláncok	29
I. beszédlánc címe: Hová megy a Mester?	29
1. beszéd: „Ad Patrem suum”	30
2. beszéd: „Ad Patrem nostrum”	30
3. beszéd: „In vitam aeternam”!	30
4. beszéd: „In patriam nostram”	30
II. beszédlánc címe: Szomorúság, vagy öröm?	30
1. beszéd: A távozót siratjuk	31
2. beszéd: A „Hazatértet” imádjuk	31
3. beszéd: Égi országát mi is vágyjuk	31
4. beszéd: A „találkozást” boldogan várjuk	31
III. Beszédlánc címe: „Miért hagyott magunkra a Mester?”	31
1. beszéd: Hivatását befejezte	31
2. beszéd: Léleklehetőségeinket megindította	31
3. beszéd: A Vigasztalót elküldötte	31
4. beszéd: Ember életét diadalra segítette	32
IV. beszédlánc címe: „Velünk van-e titokzatosan a Mester?”	32
1. beszéd: Velünk tanításaiban	32
2. beszéd: Velünk szentségeiben	32
3. beszéd: Velünk – megisméltendő Áldozatában	32
4. beszéd: Velünk személyes indításaiban	32
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckére épített beszédek	33
Különálló beszédek	33
1. beszéd: Az Úr vetette gabona élettermése	33
2. beszéd: Mik a „jó aratás” feltételei?	34
3. beszéd: Minden jó az Istentől	34
4. beszéd: Minden jó az Istennél	35
1. beszéd: A jó és tökéletes Istentől	35
2. beszéd: Honnét az élet kincse?	36
3. beszéd: Kicsoda tehát az ember?	36
4. beszéd: Az „isteni lehetőség”	36
Beszédláncok	36
a) alcsoport: Az Isten lényegét és a lélek felkészülését egybefoglaló beszédláncok	36
I. beszédlánc címe: A változatlan Isten	36
1. beszéd: Örökkévaló Lét	37
2. beszéd: Ingathatatlan valóság	37
3. beszéd: Örök Jóság	38
4. beszéd: Tiszta Szeretet	38
5. beszéd: Isten az örök boldogság	39
II. beszédlánc címe: Az isteni ember jellemvonásai	39
1. beszéd: A gonoszság elhagyói	40
2. beszéd: A tisztátalanság elvetői	40
3. beszéd: A megszólások kivetői	40
4. beszéd: Az ige szelíd befogadói	41
5. beszéd: Legyen a szeretet gyakorlója	41
b) alcsoport: Az Isten és ember dinamikai kapcsolatáról szóló beszédláncok	42
I. beszédlánc címe: A lélek jóságának forrása	42
1. beszéd: A Teremtő lényege és a teremtés	42
2. beszéd: A Megváltó áldozata	42
3. beszéd: A Szentlélek megszentelése	43
4. beszéd: Az „Atya” hazahívó jóságos ígéje	43
II. beszédlánc címe: Az ember feladata	44
1. beszéd: Legyen készséges az ember – az ige hallgatására	44
2. beszéd: Légy készséges – a jó ítéletre	45
3. beszéd: Legyen késedelmes – a megszólásra	45

4. beszéd: Legyen késedelmes – a haragra.....	46
III. beszédlánc címe: A bűnök útja	46
1. beszéd: Az elvakultság haragot szül.....	46
2. beszéd: A harag gyűlöletet szül.....	47
3. beszéd: A gyűlölet bosszút liheg.....	47
4. beszéd: A bosszú életet gyilkol.....	47
IV. beszédlánc címe: Az Istenhez fordulás életjegyei	48
1. beszéd: A tisztátalanság kivetése	48
2. beszéd: Az ige hűséges befogadása.....	48
3. beszéd: Az isteni élet derűs valósítása.....	48
4. beszéd: Mindig a lélek üdve a jelszó.....	48

Előszó

Ez a Vasárnap is egyike azoknak, amelyek az Úr távozását közlik és így a magukra maradó tanítványok fájdalomról szól. Ez a gondolat azonban úgy nyer liturgiai kifejezést, hogy diadalmasan cseng belőle a Vigasztaló eljövételének reménye, következőleg az apostolok boldogsága és öröme. – Talán akkor közelítenék meg a mai vasárnap jellegét, ha – épp a hazavágyódás miatt – a „**bizakodás napja**” elnevezéssel illetnék. A liturgia tartalma ugyanis ez: fájdalmas az Úr távozása, de vigasztaló a Szentlélek elküldésének égi áldása. A Vigasztaló ítélni fogja a világot, de tanítani is fog, mert Istentől hozza az igazságot: „higgyetek jóval jelző szavának és engemet is megdicsőítő kinyilatkoztatásának”. – Szólhatunk tehát **Urunk égi útjáról**, az **Úr hangjáról**, a **Vigasztaló munkájáról**, az **emberi lélek ősi gravitációjáról**, végül az **emberi élet alanyi értékéről**. – A beszédlánc tervezetek azután az apostolok alanyi fájdalmát, a Krisztustól való elszakadás kérdését, az állandóan velünk tartózkodó Mester örvendetes tényét fogják rövid tervezetbe. Azért így, mert ezek a gondolatok már előbb is részletesen szerepeltek. Itt most csak azért nem mellőzhetők, mert a napi Evangélium tárgyát alkotják. – Feltűnhet talán, hogy az **ítéletről** szóló beszédtemák kimaradtak... Nem maradtak el! **Pozitív** részük beledolgoztatott a „Vigasztaló munkája” című részbe, a **negatív** részük pedig a nagybőjti beszédláncokban található. – A Szentlecke gondolata: Isten és ember értéke, továbbá a kettő szent kapcsolata. – Mindegyik részt ideértve, beszédvázlataink közlésében itt is a megszokott megosztást követjük. **A/ rész** beszédeiben az ünnep jellegét fogjuk fejtegetni. A **B/ rész** az „írott liturgiát” magyarázza. Mégpedig **B/ – a/ csoportban** a „kis liturgia” szövegeit. Ez az isteni ígélet örömeiről és ennek nyomán felfakadó diadalmas lelkiületről szól; ez lesz tehát ezeknek a beszédeknek tárgya. A **B/ rész – b/ csoport** a napi Evangélium ígélet és a **B/ rész – c/ csoportban** a napi Szentleckét fogjuk magyarázni. – A lényeg az: diadalmas örömmel szólunk arról, hogy az Istenatyánk jósága emberlélek üdvösségének biztosítója. – Lássuk tehát a sorrend betartásával külön-külön a részeket és egyes beszédeket.

* * *

A/ rész: az ünnep általános jellegéről szóló beszédek

a) *alcsoport: Először röviden az „életút” célszerűségére tekintünk...*

1. beszéd: Quo vadis? (Ember célja)

Bev.: A régi legendák között olvassuk, hogy a Rómát elhagyni akaró Péter találkozik a Mesterrel és így szól a város kapuján belépni akaró Mesterhez: „Hová mész Uram?” – „Megyek újra megfeszíteni magam az emberekért!” – volt a válasz. A tanítvány megértette Mestere szavát és visszament, hogy ő szenvedjen, kereszthalállal a Galileaiért... A „**hová mész?**” kérdés igen gyakran és egész életre döntően mered elénk is, amikor **hivatásunk** kérdését kutatjuk. Az élet célja mindig nagy kérdésünk, és mi azt a feleletet adjuk csupán, amely az ember alanyi, tehát saját magára vonatkoztatva határozza meg határát és küldetését. A kérdés tehát így áll elénk: **önmagadat tekintve** miért jársz a földbolygón?

1. **Az élet kiteljesítéséért** – hangzik az első felelet.

Az élet sodrában állunk egyetemlegesen. Azért én és a többi ember alakul, tökéletesedik és kiteljesül. De amíg az anyagi természet a Teremtő tervei szerint az ösztönös törvény kényszerítő ereje alatt fejlődik, addig az ember, a tudatos élet és belső látás, elhatározás alapján indul cselekvésre. – Így azután önmagunk és embertestvéreink szolgálata a mi hivatásunk.

a) Sohase felejtjük el azt a szöveget, amely **magunk életét** tekintve ezt a parancsot írja elő: „Ne resteld a fáradságos dolgot, a föld megmunkálását, hisz ezt a Magasságbeli rendelte!” (Sir. 7,16); tehát: „...töltsétek be a földet, **hajtsátok uralmatok alá** és uralkodjatok...” (1Móz. 1,28). De a lelki vonalon is parancs: „Ti olyan **tökéletesek** legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). Ennek útja pedig: „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben. Aztán jöjj, kövess engem!” (Mt 19,21).

b) Mindezek után arra is fel kell figyelnünk, hogy magunk mellett él az **emberek nagy serege**. A magunk érdekén és munkáján kívül **őket** is szolgálunk kell. Ez a **szeretetszolgálat**. – És ennek módja

merre irányít bennünket? Mik és kik tartoznak hozzánk? Családon kívüli szélesebb kör – a **hívás helye**... A híváson kívül a velünk **embertestvéri** kapcsolatban élők... A közvetlenebb kapcsolaton túl az elesettek, a gyengék, **beteg**ek és **szenvedők**... Végül **minden ember**, akin segíthetünk... Megítélésünk alapja is ez: „Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok, mezítelen és fölruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, börtönben voltam és fölkerestetek” (Mt 25,35-36). – De azt sohase felejtjük, hogy a segítő szeretet (caritas!) nemcsak a testi életre, hanem a lelkiekre is vonatkozik. Azért kettős az irgalmasság cselekedeteinek a sorozata. – Adni a **földiekből** – a **testi élet szolgálatára**, de adni a **lélekből** – a **lelki élet szolgálatára!** És ne felejtjük a Mester szavát: „...egy a szükséges...” (Lk 10,42)! Így lesz „örök szolgálatot” teljesítő az ember – Isten terve szerint.

2. Ámde a második felelet még többet mond. Ez így hangzik: **dolgoznunk kell az örök élet boldogságának eléréseért.**

Nem győzzük a lelkeket eléggé arra hangolni, hogy az Úr földre szállása végül annak a nagy isteni kegynek megváltó kegyvel való megvalósítása, hogy az ember az égbe szálljon. Éljen a földön, de törjön az égbe! Maga a Mester is ezt mondja: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36). Van ennek természetes vágy-jellege és valóságos kegyelmi erőkre építkező tényvalósága.

a) A lélek **természeténél** fogva egyszerű, szellemi lény. Azért az oszthatatlanság bélyegét viseli. Az oszthatatlanság pedig a végnélküliségre utal... Innét van az, hogy a pogány népek vallása is tele van a túlvilág gondolatával. A legtöbbször ott csillan meg a személyes élet ténye is, bár eléggé ködbehúzza a reátapadó sok mesés keret (Lásd: a görög, római alvilágot: Hadész, Tantalus, Styx folyó, Charon, Cerberus, Elysium). Az azonban tagadhatatlan, hogy az álmodozók világa **emberi tartalommal** és **emberi alapon** akarja megtalálni az örök világot... A **krisztusi** gondolat újjászületésről szól: „Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Itt döntő tényező az Isten, de tevékenyen ható az ember.

b) De a természetes életgyökéren túl a **lélek erejére** hivatkozik az, aki az Istenhez vezet. Ő pedig az Isten valósága. Tehát Belőle kell venni és kapni, ha Hozzá akarunk jutni. – De ne felejtjük: a vett jókért Őt kell életünkben szolgálnunk! Ennek az útját az Isten szeretete jelzi. Ez pedig az ég leereszkedése. Kezdeté a bűnös ember megtisztítása. Az Írás ezt mondja: „kegyes és irgalmas az Isten, megbocsátja a bűnöket a szorongatás napján” (Sir. 2,13). – Sőt, tovább menvén, arra hivatkozik, hogy kegyelmével gazdagítja a törtetőt (talentumok és díszes lelkek), végül **isteni természetével** nemesíti és így az örök élet elnyerésére alkalmassá teszi az Isten-fia embert. „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17). – Ez olyan szolgálat, amely a szeretetáramlás csodás jelentkezése. Röviden: az az ember célja, hogy megismerve a földre szállt Istenember éltető igéit, felemeltessék Hozzá az örök élet boldogságába.

Bef.: Végezetül ezt a kérdést kérdezzük: vajon nem megalázó-e az örök szolgálat? Hiszen **úrnak** teremtett minket az Úr, és **szolgálatban** éljen a föld ura?... Erre az igaz felelet az apostol szava: „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja oda életét sokakért” (Mt 20,28). És ezért hangzik az intés is: „aki nagyobb akar lenni, legyen a szolgálat, és aki első akar lenni, legyen a cselédetek” (Mt 20,27). Mert **olyan úrnak** teremtett minket az Isten, hogy Atyánk kegyelmének áramlása mellett **önmagunk munkája** termelje ki a boldog földi és még boldogabb örök életet. Természetesen mindig belejátszva azt az isteni igazságot, hogy érdemes cselekedeteink öseltetője az **isteni kegyelem!!** – Az ételszolgálat tehát Isten parancsa, és ennek teljesítése a föld uralma és az örök otthon biztosítója.

1/a. (változat) beszéd: Quo vadis?

(Erkölcsei beszéd: Merre török?) (Az előző beszéd más alakú, **alanyi** kidolgozása)

Bev.: A térő utak útjelző póznái „hallgató ajkú” és kitárt karú oszlopok. **Látó** embernek – útmutatók. A napfénytől megfosztott vak testvérnek kopogó fehér botja – ugyancsak útmutató. – Végül is a lélekkel gondolkodó ember előtt kérdést intéző személy ám az oszlop és kopogó bot. Azt kérdezi: merre mész? És azt feleli: segíték neked. – Mit kell tennie az életzarándoknak, hogy a helyes úton járjon?

1. Kérdezzen állandóan.

De mit? És kit?

a) Földiek felé török-e? A nagy természet téli álmát a tavasz ébreszti. A nagy hópaplan és az alatta pihenő durva levéltakaró temeti az életet. De a tavaszi napsugár és a zefír elolvasztja a fehér és nehéz „dunyákat”, a „pehelypaplanokat”, a szelek urának a pogány vallás Aeolus-a legényei széthordják a vastag takarót. – És mit látunk? Minden csíra **fölfelé** tör és bontakozik. – És az ember? És én? – **A napi lelkiismeret-vizsgálat** keresse: követem-e a nagy természet egyetemes ütemét?... Majd folytatva kérdezzem:

b) Égiek felé hajlok-e? Ez pedig nem magassági, hanem tartalmi kérdés. Fel-le az anyag jár... De a **szellemi bontakozásnak** keresése az ég felé való emelkedés. – Van-e a test felett lélek? Nagyobb-e a szellem, mint az anyagi élet? Egek Ura képe alakult-e bennem? Erre kapott felelet mutatja: török-e az ég felé?

2. Feleljek Mesterem szavával: az Atyához megyek!

De hogyan kell ezt a nagy célt elérnem? Magam látom. Mesterem fényvetőt ígér. Mesterem előttem jár. Mesteremmel az Atyához kell mennem!

a) Csak Mesterem az út! Az út mutatója a Mester. De nem egyszerűen útjelző, hanem velem járó! – Én **nyomdokán** járhatok. – Miben? „Mózes azt írja a törvényből eredő megigazulásról: „Csak az az ember fog élni általa, aki teljesíti” (Róm. 10,5). „Tartsátok meg törvényeimet s rendeleteimet, mert az az ember, aki szerintük cselekszik, élni fog általuk. Én vagyok az Úr!” (3Móz. 18,5). – Tovább kérdezem: miben? Áldozatos életben? Igen! Igen! **Szolgálatban**. Szolgálatkészségben. Önfeláldozásban. A lelkiek állandó keresésében. Így én is az Atyához megyek.

b) Így égi Atyám az életcél. A valóság a következő: Tőle jött a Mester. Érte élt – a Mester. Hozzá tért a Mester. – Így az én utam? Istentől –Istenhez. Isten kegyelmével járok – Istenhez hasonlok. Istenatyám szeretete indított, segített és örök szeretete fiaként otthont biztosít nekem. – Valóban tehát a jövő élet boldogságának meghirdetése ez az Evangélium, mert meglátom, merre menjek és boldogan várhatom, hogy hazaérjek.

Bef.: A tudósnak állandó kérdése: miért vagyunk és merre járunk? Legyetek alázatosak mondván: az Úr Jézussal megyek és Atyám lelkébe térek.

2. beszéd: Ad Patrem

(Dogmatikus beszéd: Az ember igazi célja az Isten)

Bev.: Hazatér az Úr, a Mester égi Atyjához. Ő küldötte, az Ő parancsát teljesítette és Ő lett földi életének végső célja is. – Rólunk igen gyakran beszél úgy az evangéliumi Mester, hogy testvérei vagyunk. „Anyám és testvéreim azok, akik Isten igéjét hallgatják és teljesítik” (Lk 8,21). – Majd úgy szól, hogy Isten fiai vagyunk. „...a föltámadás fiai, az Isten fiai” (Lk 20,36). „Mivel pedig fiai vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki azt kiáltja: „Abba, Atya!” Tehát nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” (Gal. 4,6-7). – Nem vezethető-e fel a kérdés így: vajon életünk mutat-e valamelyes hasonlatosságot a názáreti „Testvérrel” és az **Isten igazi Fia** életével? Vajon a földi „Testvér” és a földön élő „Istenfia-ember” hasonló módon dolgozik-e a földön az örök Atya szolgálatában? Annyi bizonyos, hogy Ő küld a földre, az Ő parancsai szerint élünk. Csak az a kérdés: vajon az Ő dicséretére élünk-e? Feleletünk – célunkat keresve – kettős lesz.

1. Az Isten dicsőségének terjesztése – a földön.

Forduljunk csak a nagy világ felé és nézzük annak gyönyörűségét. Már a Teremtő ismételteti mondván: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). – Majd a próféta énekl: „Dicsérjétek őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt.68,35). Tényleg így is van. Az égbolt és a csillagok milliárdjai nem néma égi vándorok, hanem a Teremtő dicsőségét harsonázva zengő trubadúrok. Szinte kikiáltják néma dalukból: „milyen lehet az Isten, ha ilyen hatalmas az égbolt!”

a) De a föld, a mi közvetlen otthonunk is a csodák és gyönyörűségek paradicsomának, szépségének hordozója. – Sziklák, folyók, hegyek, rónák, rétek, hímes virágok, özikék, zergék, madarak és bogarak fenséges gyönyörűségei ennek a forgó bolygónak... És mi ezeknek az éneke? „Dicsérjétek az Urat szent hajlékában, dicsérjétek őt az ég erős boltozatában” (Zsolt. 150,1). „Dicsőít Téged, nagy égi Teremtő...” – zengi Beethoven, a zeneszerzők fejedelme. – „Isten dicsőségét beszélik az egek, és keze művét hirdeti az égbolt” (Zsolt. 18,2) zengi a királyi Zsoltáros. – Ha azonban az élettelen természet ezt a célt szolgálja, vajon tévedés-e akkor a Zsoltáros éneke: „Dicsőség az Úrnak mindörökké, örvendezzék műveinek az Úr” (Zsolt. 103,31). – Vajon tévedés-e egyik legnagyobb rendünknek és legáldozato-

sabb rendünknek jelmondata: „Omnia ad majorem Dei gloriam!”?

b) Az emberé a munka, a lélek munka, az áldozat. De ennek földi bére a léleknyugalom, a bontakozás öröme és a fokozatos kiteljesülés ihletett vágya. A kitermelt, a tökéletesített élet azonban tárgyi valóságában dicsősége és dicsérete az Istennek. – Nem szabad engedni annak a kísértő és majdnem kárómló gondolatnak: hát az önzés az Isten célja? Jól jegyezd meg: Isten a végtelen Lény, Őt nem indíthatja, gazdagíthatja vagy boldogíthatja a külső, a teremtett világ. – A tudattalan élet teremtett szépségével sugározza kifelé az Isten dicsőségét, a tudatosan dolgozó ember pedig tudatos munkával teremti önnön lelkének szépségét és ezzel dicsóíti Isten fenségét.

2. Az Isten atyai országának népesítése – az égben.

A mennyország népe az „angyali karok” és a „hazatért lelkek”. Az elsők az Isten külön teremtményei, az utóbbiak Isten és ember életbe indítottjai.

a) Az Úr dicsősége tehát **emberélet-szolgálat által** történik. Van ennek is életadó testi vonala és lélekéletet fejlesztő lelki területe. – Emlékezzünk erre a krisztusi szóra: „Aztán odahívott egy gyermeket, közéjük állította, majd az ölébe vette s így szólt hozzájuk: „Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mk 9,36-37). Az értelmét arra is lehet tágitani, hogy aki életkopogtatást hallva készséges lélekkel nyit kaput az isteni követnek, az a Krisztus közelségét sejteti... De annyi bizonyos, hogy ilyen értelmezést minden esetre kaphat a mondat: aki új élettel gazdagítja az Úr földi családját; az a fejlődés és kegyelmi nemesedés útjára indítja és hazasegíteni kezdi az Úr örök otthonának egy lakóját. Aki pedig ezt végzi, az **szent kísérőként** is odakerül, ahova másokat vezet...

b) Az Istenhez vezetésnek alapfeltétele az új élet, de a vezetés lényeges pontja és döntő jelentősége – a **léleknevelés szolgálata**. Jól tudjuk, hogy a lélek köt ki elsőnek az örök partokon. A test az utolsó napon nyer dicsőülést, vagy gyalázatot. A lélekszolgálat tehát a legfontosabb. – Ennek is állomásai vannak! A figyelő irányítás. A tanító munka. Különösen az Evangélium hirdetése. „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). A lélekmegtisztító munka. „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,22-23). A lélekmegszentelő munka. Szent égi Kenyér osztás, amely az örök élet szent záloga. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – Mit végez így az ember? Áldozatos szolgálatot. Vagy úgy, hogy az élet megindításával új követet indít a földi útra, vagy úgy, hogy az „új élet” befogadásával az örök tájak felé irányítja. Az élet zarándoka elindul a születés percében és az örök élet felé igényeskedő élet létszen. Azért, hogy gazdagabb, népesebb legyen Isten országa.

Bef.: A nagy zeneköltő, Beethoven fenséges dallamba fogta a világ egekbe törő dicséretét: „Dicsóít Téged, nagy égi Teremtő a mindenség szent dala...” A mélyen látó, a költői szemmel horizonton túl és a dolgok mélyére látó zeneköltő lelkéből robban ki ez a fenséges melódia. – Jaj de szép lenne, ha saját életünk is bekapcsolódnék szerény dalfoszlányként, igénytelen akkordként ebbe a nagy „világ együttesbe”! A halló **egyéni életünket** is kihallja a nagy diadalhimnuszról. Hallja és értékeli, értékeli és diadallal körében boldogsággal jutalmazza!

3. beszéd: Non est semper apud eum?

(Dogmatikus beszéd: Isten – Jézus egylényegűsége) – (1951)

Bev.: Az Úr az „Atyához méne”... Ez a megállapítás azt a gondolatot, illetve kérdést veheti fel előttünk: Mester, ki Magadat Isten Fiának mondod, nem vagy mindig az Atyáddal? Az Úr felelete ilyesféle lehetne: amit mondtam most nem értitek, de majd egyszer megértitek. – Tegyük kérdéssé a Mester beszédjét, hogy belső tartalommal értelmezzük értelmét.

1. Emberként élttem – veletek.

Ezt látjátok. – Láttátok. – Cselekedeteimet figyeltétek.

a) Emberi természetem – látható és észlelhető előttetek. Ez a mindnyájatok emberi ismerési ténye. Születtem... Názáretben éltem... Tanítottam... Jeleket tettem... Szenvedtem... meghaltam... Feltámadva megjelentem.

b) Isteni Személyem fedett **emberi szemetek** előtt. Ide csak következtetéssel, **lelketekkel** tudtok betekinteni. Ezt is csak közvetve. Csodás tanok. Csodás tettek. Jövendölések. Majd külön isteni kegyelmek. „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám” (Mt 16,17)... Szt.Pál megtérése...

2. Isten Egyszülöttjeként vagyok Atyámmal.

Aki embertestvér távolodását, vagy közeledését **csak a tér és hely** eltolódásával méri, az a fizikai jelenlét és véges világ keretének megfelelő gondolatok között mozog.

a) Van azonban olyan jelenlét, amely lelki... Még emberek között is... (Pl. lelkiileg, elméletileg, érzéskapcsolatban, telepatikusan jelentkeztek!).

b) Van azonban jelenlét – Isten szent Három Személyének **egységében. Egy az Úr, de három Személyben.** Ez lényegbeli. Így sohasem szakad el Tőle, de mindig Vele van.

Bef.: Hát akkor mit akar mondani a Mester? Azt, hogy emberi valóságos természetével (test és lélek) tér Atyjához az **Istenember** személyisége. Így azután a Mester az ég és föld Urának, Istenatyjának szent Egységében él, Egyszülöttje és az emberi természetet vett isteni Ige.

* *

b) alcsoport: Az emberi élet alaphangjáról vagy az „emberi lélek ősgravitációjáról”

Természetesen: ez is a Mester „hazatérésének” előrejelzéséből fakad. Mintha kérdéssé nőne a mai evangéliumi szó és ezt kérdezné: és te, ember? – Jó erre felfigyelni és felfigyeltetni, mert igen könnyen megesik, hogy az ember – elfeledve zarándok jellegét – igen erősen beletapad a föld sarába... Pedig: ad altiora nati sumus!

1. beszéd: Mindig úton

(Erkölcsei beszéd: Zarándokok vagyunk)

Bev.: Mi az élet alapvetése? Nyugalom, vagy tevékenység? Elemi felelet: állandó törtetés és előrefutás. – Ma már azt is fel lehet vetni: mi az egész anyagi világ lényeges jegye: nyugalom, vagy mozgás? A felelet itt is: mozgás. – Ha pedig az ember szellemi életének lényeges jegyeit keressük és kérdezzük, hogy mi az emberi szellem legbelsőbb lendülete, akkor azt kellene felelni: a tökéletesebbre, a lelkiekre, a **szellemire** való igényeskedés.

1. A teremtés – az elindítás.

Isten örök terve: a teremtés, amelynek belső mozgató ereje: a Szeretet kiáradó jósága.

a) Embert indít a földre. „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

b) Hogy embert **lásson** az égben. Ő a népesítője az örök otthonnak. És az ember **jusson** az égbe!

2. Végnélküli és állandó ezután a haladás.

De teljesen befejezett-e az ember? Isten terve az ember szabad fejlődését is feltételezi.

a) Hibázhat és valóban bűnözött az ember. „Látá tehát az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű, és vón a gyümölcséből és evék s ada férjének s az szintén evék” (1Móz. 3,6). – Ez az élet hullámverése. Hullámhegy: jó élet, hullámvölgy: eső élet. Majd új fejlődő emelkedés. – De még így is megindulhat, ígér és küzd...

b) Így indul azután **újjászületés** után a lelki fejlődés. „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). – Csúcspont? Az Úr szentje! De senki sem áll, hanem fejlődik.

Bef.: Szt. Pál egy helyütt így ír: „Aki tehát azt hiszi, hogy áll, ügyeljen, hogy el ne essék” (1Kor. 10,12). Ezt a szöveget, amelyben Szt. Pál a megállást nehezményezi, így is lehet értelmezni: Isten nélkül próbáltál, a földies életben elpihentél és végül a földiek mélységeibe temetkeztél...

2. beszéd: Miért a nagy út?

(Erkölcsei beszéd: Miért zarándokolunk?)

Bev.: A csillagászok tanítása szerint nagy törvényszerűséggel forog a föld és a csillagmilliók a nagy végnélkülinek látszó légtérben. Ezek forgása vagy körszerű, vagy parabolikus vonalú, amelynek vége kiszámíthatatlan, vágat. – De bármilyen boldogok vagyunk, hogy Galilei, Newton, Flammarion reádöbentett minket erre a nagy természettényre, mégis nagyobb érdeklődés tárgya, miért és hogyan jár beláthatatlan életutat a föld zarándoka, az ember?

1. Ez az Isten terve és dicsőségének vetítése.

Nem is a tény a fontos, hanem az út, amelyet be kell járnia.

a) Milyen ez az út? Fejlődés – testiekben. Fel és le... Mert vége a szétoszlás. A sír öle vár.

b) Merre tör ez az út? Világos az elsőtől – a sír felé. – De ez-e a vég? Papini mondotta a „Kész ember” című művében: „Én, erkölcsi roncs, **kész vagyok**”. Mit kell tennem? Vár a földanya. Ekkor jutott kezébe Ágoston „Vallomásai”. Erre ezt mondotta: vár az égi Atya! Elénekelte a tékozló fiú dalát és élte Krisztus szőlőmunkásainak boldog és derűs életszakát.

2. Ez Isten terve, de az ember életének üdve.

De tűz-e ilyen utat ember elé az Isten csak azért, hogy nyugalom helyett mozgás jellemezze az ember életét?

a) Ennek a mozgásnak virágfakadás, sziromba öltözés, pompázás, illatozás, örömfakasztás és boldogság a célja. – Már itt a földön **magunk életét** kitöltő. **Mások életét** szolgáló.

b) De a Mester tanítása szerint további célja is van. A boldogság problémáját nemcsak földi, hanem örök vonalon is említi a Mester. A „hegyi beszéd” földi uralomról, boldogságról és vígságról szól, de égi csodákról is beszél. „Meglátják az Istent”... „Bírják az eget”... Íme: itt az alanyi cél: az Isten tervének szent öncélúsága mellett.

Bef.: Út tehát az ember élete, Isten pontosza, ember járja! Milyen céllal? Isten dicsőítésével és önmaga boldogításával.

3. beszéd: Az örök kereső

(Erkölcsei beszéd: A kereső ember)

Bev.: Egy drága kis szentképen apró fehér ruhás kis gyermeket láttam. Bozotos úton jár, és terjengő sivatag a határ, amelyen átvág. Kezében egy kicsi „éjjeli őr” lámpás. – Valakit keres... A történelem a nagy Diogenésről írja le, hogy lámpával járja az élet útját. – Valakit keres. Diogenész embert, a piciny gyermek pedig Istent keres. – Miképp magyarázható ez a kettős keresés?

1. A bölcs útjának célja és keresésének tárgya: csak emberi.

Embent igen sokat látunk.

a) Igaz, hogy igaz embert keresett a Bölcs. Ebből pedig kevés akad. Gyarlók vagyunk. Tökéletlenek vagyunk. Sőt gonoszokunk!

b) Ez az ember pedig már Isten élő vetülete. A „bölcs ember” már olyan, aki egy vonásban egyezik az Isten tervével. De nem teljesen az Isten terve. Bölcs, jó, tökéletességre törő és Istent tükröző.

2. A gyermek keresésének célja és útjának hivatása az Isten.

De hát gyermek feladata ez a nagy vándorlás? A gyermek – a jóakarató ember jelképe. Krisztus is így szól róluk: „ilyeneké a mennyek országa” (Mt 19,14). Művészek is ilyennek rajzolják. Költők az ő szemükben látják az ártatlanság csillogását.

a) A jóakaratóiak erőfeszítése az Isten keresése. Nem mutatja-e, hogy ilyen módon a mi jelképünk? Azért mondja a Mester: „Bizony mondom nektek: Ha meg nem változtok és olyanok nem lesztek, mint a gyermek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3).

b) Az Isten adománya – az Isten találása. De aki keres, az biztosan talál: „keresetek és találtok” (Mt 7,7). – Ez nemcsak az elveszett dénár-ra vonatkozik, hanem mindenek előtt a jó Istenre! Árva érzéssel keressük az Atyát és atyai áldással reátalálunk az égi Atyára!

Bef.: Legyen a mi lelkünk jelszava: „Míg fel nem talállak, keresni foglak!” – Íme: így lesz iskolánk tanítómestere nem a bölcs Diogenész, hanem Krisztus ártatlan gyermeknépe.

4. beszéd: Ahol a feltámadt Krisztus járt...

(Erkölcsei beszéd: Krisztus nyomdokain...)

Bev.: Úrnapi körmenetet fogadtam a templom bejáratánál. – Sok fehér-ruhás leányka, az angyalnép megszemélyesítője szórta virágát a Mester lába elé... Azért, hogy virágszőnyegen járjon a Mester. – Feltűnt azonban egy kis fiúcska, ugyancsak fehérben, aki a **pap után** haladt és **ott** szórta a virágokat... A menetből kinyúlt egy anyai kar és el akarta vinni a picikét mondván: **Előtte szórd a virágokat!** De a fiúcska nem engedett és végre is így szól: „**Hát ott nem fakad virág, ahol a Jézuska járt?**”... Bölcs kis gyermek! Rajtad keresztül az Úr beszélt!

1. Hisz azért járt a földön...

Neki az a hivatása, hogy fakadó virágba öltözködjék a föld. Ennek egyik feltétele:

a) Fel kellett szárítania az élet mocsarait. Mik ezek: nyomormocsarak mellett – lélekmocsarak ér-

tendők. Bűnök.

b) Szent televényt kellett hoznia a földbe ültetett ember palántának. Mi a szent lélektelevény? Isten megszentelő kegyelme, amely Isten szent adománya mindnyájunk számára. – A lélekmocsár felszárítása után bőségesen árad lelkünkbe a megszentelő kegyelem televénye.

2. Hogy lélekvirág fakadjon a lelkeken.

Emberélet örök virágbaszökkenésre teremtett. Útját is megadta az Isten.

a) Fejlődjék a kegyelem televényében az isteni élet. – Még akkor is fenntartotta, ha a bűnök lággyá silányítása után a bánat könnyei tisztítanak, és azután Isten kegyelmét adja.

b) Sziropompában díszelegjen a föld emberének hordozta végnélküli életet élő lélek. – A természet tavasza az élet indulásának jele. A virág, a termés előkészítés, az ősz az aratás és begyűjtés. – Emberi élet örök tavaszát gondolta ez az Isten, és az élet lélektermésének csűrbegyűjtését adja a halál utáni Bíró. – De hozza is haza. Örök pompázó virágnak.

Bef.: És mindezt miért mondtad? – kérdezed. Azért, hogy te is egy légy a földön járó, a Mester nyomán fakadó életvirágoknak. Örök pompázója leszel Isten országának!

5. beszéd: Mindenkinek haza kell térnie

(Erkölcsei beszéd: Mindenki Isten felé fordul...)

Bev.: Ha az ember úgy gondolkodik, hogy földi életében **otthon** van, akkor felesleges tovább nyomozni az élet célját. Kevés igényű lévén, legyen kevés igénye szerint – mondhatná a vele nem testvéri szeretetben élő ember. – De ezt a lemondó dalt nem pengeti Krisztus, és nem dalolhatja az ember. Hivatásunk Istentől jött, küldetésünk Istenhez visz. – Valóban így van ez?

1. Ez a vágyunk.

a) A fejlődés útján járunk.

b) Az élet birtoklását igényeljük.

c) A végnélküli életet áhítazzuk. Kérdezd csak meg a **tagadót!** Vajon a **boldog élet végnélkülisége** nem volna-e igénye? – Csak a letört és elkallódást mutató élet nem igény. – Azért szól a Mester a nyolc boldogságról...

2. Ez az isteni adományunk.

Vajon teljesül-e az ember vágya?

a) Minden vágya nem! Kicsinyes és részletes életvágy nem hordozza magában a teljesülés valóságát.

b) De a gyökérzethez tartozó vágy – igen. – Nem építenek léghajót légtér nélkül, nincs értelem ismeret nélkül és nincs akarat elérendő jó nélkül. Így van az ember **legősibb** vágya – az életvágy is. – Mesterünk is erre épít, amidőn igen sokszor szól arról, hogy az ő népei halált nem látnak mindörökké.

Bef.: De hiszen meghalunk! Igen! De Faber igen szépen mondja: a híd a halál, amelyen áthaladva végnélküli az élet. – Ez a hazatérés!

6. beszéd: Anyai ölbe, vagy atyai házba?

(Erkölcsei beszéd: Életrévünk)

Bev.: Még a sötéten és ködösen gondolkodó ember is látja: vándornemzedék gyenge tagja az ember. Az évek uralmat gyakorolnak fölötte és az életalkony öszölést hozó dere, az eltávozás, az útbafutás gondolatát ébresztgeti. Ne felejtse! Minden hajnal estébe zuhan. – De hová jutunk?

1. Földanyánk – méhére?

Ez volna a legtermészetesebb. Ahonnét a földből vétettünk, oda térjünk vissza.

a) Az Írás hivatkozik is erre: „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, – mert por vagy és vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19). A tapasztalat is ezt mutatja: szertehullik a test, és a temető az élet utolsó útja.

b) De az ember tiltakozik. Nemcsak félelemből. De kielégületlenségből is.

2. Égi Atyánk keblére.

A földi testünk csak „házunk”, ahol lelkünk lakozik. A ház omladéka hazatérhet az anyai méhre, de a „lakó”, a lélek hazaszáll az **atyai kebelre**.

a) Minden oda gravitál, ahonnét jött. Lelkünk Istentől indult.

b) Minden ott talál otthont, amiért teremtett... Lelkünk végnélküli élete a Végtelen Isten közelébe

röppen.

c) Minden ott nyugszik meg, ahol kiteljesülése területe létszen... **Emberélet egysége**, a test és lélek egybefonódása – a feltámadott testben él tökéletesen. Ide tör tehát! – Van-e vándorlás – célbajutás reménye nélkül? Még a vándorlegény is esti pihenőt keres.

Bef.: Embervándor örök otthont talál – Atyjához tér!

7. beszéd: Az atyai örök otthon (Dogmatikus beszéd: Életrévünk)

Bev.: Kis falvaink és városaink határába visszük és temetjük drága halottainkat. – De ha jól figyeljük: kereszt halad a menet élén. Isten dicséretét zengi az Egyház. „Feltámadunk”-kapun haladunk át és a keresztet tűzzük a halott fejfájára. Mindez élet jele. Azért, mert a Golgota Keresztje – a feltámadott Mester jele. – Hová megyünk?

1. Mennyszágnak tanítjuk.

Olyan helyre, ahol minden jel és minden ének **életről** regél. A Mester „Atyja háza” – a hely, és mi egyszerűen mennyszágnak mondjuk.

a) Hol és merre van? Földrajzi helyet nem mondhatunk...

b) De lélek boldogságrévét jelezhetjük. A földön élünk testi-lelki életet. A mennyek országában éljük a feltámadt ember végnélküli életét.

c) Nem távol a földtől, nem a földön. Más ország az, olyan, amelyről a Mester azt mondja: „Az én országom nem e világról való” (Jn 18,36).

2. Atya közelségének tudjuk.

Ide nem emberi tudás, hanem isteni kinyilatkoztatás vezet.

a) „Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a Ti Istenetekhez” (Jn 20,17).

b) „Atyám házában sok hely van... azért megyek, hogy helyet készítssek nektek” (Jn 14,2).

c) Ahol örök szeretetben fűződtek Atyátokhoz. – A lélek szeretet dinamikája az atyai otthon valóságos tartalma.

Bef.: Temetőink csendes keresztjei beszédes és hívogató dalú szent isteni követek! Velük megyünk és Mesterünkkel élünk!

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Az összes „kis liturgia”-szöveg az emberlélek örömének kirobbanása, mert bízhat abban, hogy célba fut az élet. – Ezért csengő dalú és diadalmas zsoltárszövegek csendülnek. – Lássuk ezeket egyenként.

1. (Introitus) beszéd: Az „új ének”

(Erkölcsei beszéd: Mi az Isten dicséret alanyi alapja?)

„Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodálatos dolgokat cselekedett” (Zsolt. 97,1).

Bev.: Az Evangélium – **új hír**. Az Isten szeretetének új híre új éneket csendít az ember ajkán. – Mi legyen ez?

1. Dicsérjétek az Urat, mert választottai vagytok.

a) Teremtő Atya – előrerendel. „Mindent úgy alkotott, hogy helyes legyen a maga idejében; a jövőt is beléjük helyezte” (Préd. 3,11). „Te ugyanis az Úrnak, a te Istenednek szentelt nép vagy: téged kiválasztott az Úr, a te Istened, hogy tulajdon népe légy minden nép közül, mely a földön vagyon” (5Móz. 7,6).

b) A Megváltó Fiú – övéi közé hívott. „Benne választott ki a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte” (Ef. 1,4). „Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből csodálatos világosságra hívott titeket” (1Pét. 2,9). Így: érdemes a szeretet dicséretére!

2. Dicsérjétek az Urat, mert mindenki előtt feltárta az utat.

De azért is dicsőítjük, mert az örök élet útját feltárta előttünk.

a) Erre az útra állította – a Teremtő. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak, és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Erre az útra vezetett vissza – a Megváltó. Tanítása fényével. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). – Megváltó halálával. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Így: nagyon érdemes a dicséretre.

Bef.: Az Evangélium híre – az új Isten dicséret csendítője.

2. (Introitus) beszéd: Az Úr kinyilatkoztatása (Dogmatikus beszéd: Isten ajándékai)

„Megismertette az Úr az ő szabadítását, megmutatta a nemzetek előtt igazságát” (Zsolt. 97,2).

Bev.: Az Úr ajándékaiért fohászkodik az ember. De melyek a legértékesebb ajándékok?

1. A bűntől való szabadulást adta.

Ez a megváltás kegye.

a) Kapta – a választott nép. „Mi előnye van tehát a zsidónak? S mi haszna a körülmételésnek? Minden tekintetben sok. Először is az, hogy Isten rájuk bízta kinyilatkoztatását” (Róm. 3,1-2).

b) De kapta – a pogány nemzedék. „Talán csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm. 3,29). „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 16,16).

2. Az égi kegyét a nemzeteknek is osztotta.

Az Isten égi ajándéka – a tiszta látás kegye.

a) Megmutatta hatalmát. A népek történelme végül is – a Megváltó útján – az Isten felé örvénylik... „Mert te vagy, Uram, kinek hatalma van élet és halál fölött” (Bölcs. 16,13).

b) Kiárasztotta szeretetét. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívébe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). A Megváltó szeretete pedig – lassú kovászként átjárja az emberek lelkét. Sok történelmi krízis után ma már egyetemes hang: embertestvérek vagyunk. A következő lépés: békés testvériségben éljünk!

Bef.: Ezért a kegyért érdemes könyörögni és ezért az ajándékért érdemes örvendezni!

3. (Introitus) beszéd: Isten csodái (Dogmatikus beszéd: Isten tettei)

Bev.: Hogyan jelenik meg az Isten? Mindig **tettek** útján! Ezért van az, hogy ezeken a tetteken át jut Hozzá az ember. – Hol jelentkeznek tehát az Isten csodás tettei?

1. A természet csodás nagyszerűségével.

a) Nézzük csak – a véges természetet (adottságait és törvényeit). „Műveid csodálatosan nagyok, Uram, mindenható Isten!” (Jel. 15,3). „Sok csodát műveltél, Uram, én Istenem, és terveidben nincs hozzád hasonló senki sem!” (Zsolt. 39,6).

b) Nézzük csak – a szellemi világot (embert és életvágyait!). „Mi is az ember, hogy nagyra tartod, és érdemesnek látod veled törődni?” (Jób 7,17). „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?” (Zsolt. 8,5).

2. Az ember szellemi létével. Itt már emeljük meg az ember létét.

a) Képe az Istennek. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Uralkodója a földnek. „...töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok...” (1Móz. 1,28). Ez az Isten csodája!

3. Az ember istenivé való emelésével. Most azután a legmagasabb életcsúcson nézd az embert.

a. Fiának hívja. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

b) Isteni természetével telítve – örök élettel áldja. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „Aki eszi az én testemet

és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital” (Jn 6,54-55). Ez az Isten legnagyobb szeretetsodája.

Bef.: Isten **ilyen** tettei után csak diadalt és hálát zenghet az ember.

4. (Introitus) beszéd: Az ember dalai

(Erkölcsei beszéd: Az ember lélekhangjai)

Bev.: Az egek felé emelkedő ember lélekdallal fejezi ki háladalát az Istennel szemben. – Milyenek ezek a lélekdalok?

1. Hálát zengők.

a) Vettem az Úrtól... „Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, mit dicsekszel, mintha nem kaptad volna?” (1Kor. 4,7).

b) Hálát adok az Úrnak. Tóbiás példájára. „...tántoríthatatlanul megmaradt az istenfélelemben, és élte minden napján hálálkodott az Úrnak” (Tób. 2,14).

2. Magasztalást dalolók.

a) Láttam az Úr fenségét. „Álljatok meg és lássátok, hogy én vagyok az Isten; magasztalniuk kell engem a nemzeteknek, s magasztalnia a földnek” (Zsolt. 45,11).

b) Magasztalom nagyságáért. „Az Úr az én segítőm, nem félek, ember mit árthat nekem?” (Zsolt. 117,6).

3. És ismét kérők.

a) Állandóan igényes az élet. Jelszavunk: „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol.3,2).

b) Állandóan könyörgő a lélek. Mert: „Az Úr a föld s ami azt betölti, a földkerekség minden lakója” (Zsolt. 23,1).

Bef.: Így Istennél van a kielégült, a diadalmas és a mindig telítést váró lélek.

*

1. (Oratio) beszéd: Az örök kikötő

(Dogmatikus beszéd: Életrévünk)

Bev.: Milyen otthon után vágyakozunk? – Ez azért kérdés, mert ennek elérése volna életkérésünk.

1. Örök legyen az életrévünk!

Az élet mozzanatai – átfutók. Ezzel szemben – a végnélküliség felé törünk.

a) Ezt áhítozza a lelkünk. Legnagyobb ellenségünk – a halál réme. Legnagyobb boldogságunk – a Mester ígérete.

b) Ezt ütemezi a szívünk. „Én vagyok a föltámasztás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). – „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

2. Igaz öröm legyen élettartalmunk.

a) Ez a földi élet igénye. A „nyolc boldogság”: erre tör az ember. „...Boldogok a szelídek: övék lesz a föld. Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot: majd kielégítik őket. Boldogok az irgalmasok: majd nekik is irgalmaznak...” (Mt 5,5-7)...

b) Ez az örök élet boldog tartalma. „Ezeket azért mondtam nektek, hogy az én örömöm legyen ti bennetek és örömtök ezzel teljes legyen” (Jn 15,11). „Ti is, most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,22).

Bef.: „A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság” (Gal. 5,22-23). Ezt kérjük, és így teljes legyen életünk.

*

1. (Graduale) beszéd: Az Úr sátrának zengő hangja

(Erkölcsei beszéd: Az Úr háza a lélekerőnek vára)

„Az Úr jobbjá győzelmet szerzett, az Úr jobbjá felmagasztalt engem, az Úr jobbjá győzelmet szerzett” (Zsolt. 117,16).

Bev.: Az Úr áldotta Zsoltáros ezt zengi: „Ujjongás és diadal szava hangzik az igazak sátraiban” (Zsolt. 117,15). Ezzel azt akarja mondani: látogasd az Úr házá és hallani fogod égi szavának zengő dalát! Az Úr pedig **tettel** áll az Isten háza vártáján, és így kérdezhetem: milyen segítséget nyújt nekem földre helyezett szent sátorában?

1. Győzelmessé tesz – a gonosz felett.

a) Harcos élet a hivatásom. „Katonasor az ember élete a földön” (Jób 7,1).

b) Győzelmes élet a feladat. „Ne győzzön rajtad a rossz, te győzd le jóval a rosszat” (Róm. 12,21).

c) Isten erőiben az én diadalom. „Minden ugyanis, ami Istentől született, győzedelmeskedik a világon. A győzelem, amely diadalt arat a világon: a mi hitünk” (1Jn. 5,4).

2. Megemeltté tesz – az összes lény felett.

a) Fiává fogad – a földön. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

b) Boldogjává avat – az égen. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ezeknek a kegyelmeknek érkezését hirdetik az „Úr sátra”. Keresem e szent helyeket és veszem az égi kegyelmeket.

2. (Graduale helyett) beszéd: Milyen az ember „megemelt” élete?

(Dogmatikus beszéd: Végnélküli életem titka)

„Hiszen tudjuk, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta” (Róm. 6,9).

Bev.: A Zsoltáros éneke így zendül a boldog ember ajkán: „Nem halok meg, hanem élek, és hirdetem az Úr tetteit” (Zsolt. 117,17). Ez a dal azt zengi: végnélküli életet él az ember. – De mi ennek alapja és belső gyökérzete?

1. Alapja: a Mester feltámadott.

a) Ószövetség ígérte. „Ez a nemzedék gonosz nemzedék: Jelet kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás prófétát” (Lk 11,29).

b) Újszövetség megvalósítja. „Nincs itt, föltámadt” (Lk 24,6).

c) Emberélet életalapjává teszi. „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek” (1Kor. 15,14).

2. Gyökérzete: a Megváltó istenivé változtatott.

a) Megszerezte – az Ég szeretetét. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Istenivé tette – az ember életét. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12). „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2 Pét. 1,4).

Bef.: Így, mint „isteni ember”, várhatom az Isten szent közelségét. „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

3. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr kezének műve

(Erkölcsei beszéd: Az ember vette isteni ajándékok)

Bev.: Az „Úr jobbjá” teszi a csodatetteket. – Hol van ezeknek nyoma? A „nagytermészet” szépsége az Ő dicsőségének hirdetője. „Dicsérjétek őt, nap és hold, dicsérjétek őt mind, ragyogó csillagok! Dicsérjétek őt, az egeknek egei, és minden vizek az ég felett dicsérjék az Úr nevét! Mert ő szólott és lettek, ő parancsolt és létrejöttek. Felállította őket örökkön örökre, s el nem múló törvényt szabott nekik” (Zsolt. 148,3-6). – És a „kisvilág”, az ember, mit vett az ég Urától?

1. Képmását adta nekünk. A tárgyak Isten nagyságát hirdető valóságok, de a személyek Isten legmagasabb értékében való részesedők.

a) Minden szellemi lélek az Isten képe. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). „Mi pedig mindannyian földetlen arccal szemléljük az Úr dicsőségét és dicsőségről dicsőségre ugyanazon képmássá változunk át az Úr Lelke által” (2Kor. 3,18).

b) Ennek tökéletes kialakítása az ember földi feladata. „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

2. Isten természetét adta nekünk. De a természetes életérték mellé még természetfeletti, isteni természetét is adta.

a) Birtokunk a földön. Ez a mi „újjászületésünk”. „Bizony, bizony mondom nektek: Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Boldogságunk az égben. Ez a mi „Istent látó” boldogságunk. „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

Bef.: Az „Úr jobbjá” ilyen módon áld. Azért az ember lelke mindig Istent dicsőítsen!

4. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr feltámadásának hatása (Dogmatikus beszéd: Krisztus feltámadásának győzelmi jellege)

Bev.: Az apostol szövege ezt hirdeti: „Hiszen tudjuk, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta” (Róm. 6,9).

1. Győzelmet aratott – a halál felett.

Ez a Mester műve.

a) Ő – halott. „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét... Mikor azonban Jézus-hoz értek, látták, hogy már meghalt” (Jn 19,30 és 33).

b) Ő – feltámadott. „Mikor pedig a romlandó test romlatlanságba öltözik, s a halandó halhatatlanságba, akkor válik valóra az Írás szava: „A győzelem elnyelte a halált, halál hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?” (1Kor. 15,54-55). Ez a személyes győzelem ténye. – Az Ő istenségének szent érve és a mi lélekhalálunkon való győzedelmének jelvénye.

2. A feltámadás dicsőségébe vezet – a halál helyett.

a) Mi a halál terhét viseljük. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19).

b) Mi a feltámadás örömét érezzük. „Nem akarjuk testvérek, hogy az elhunytak felől tájékozatlannak legyetek, hogy ne szomorkodjatok. mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,13-14). Ez is diadal és erő. Mert a Mester feltámadása **olyan győzelem**, amely az ember feltámadásának biztos záloga. Diadalt aratott a halál felett a Mester, és diadalmas életet élhet a halálnak való ember.

Bef.: **Ilyen élet** boldogító és örvendetes, mert csak átfutó, látszat szerint győzedelmes a halál mérge. Az élet végnélküli!

*

1. (Offertorium) beszéd: Ujjongjon a világ! (Dogmatikus beszéd: Istent dicséri a nagy világ)

„Ujjongj az Istennek, egész világ, mondjátok nevének éneket, dicsőségét dicsérve zengjétek” (Zsolt. 65,1-2).

Bev.: A nagy világ vak és néma. Nem lát és nem beszél – az értelmes lélek erejével. De felénk tároló fensége és gyönyörűsége **tárgyi** dicsérete az égi Teremtőnek. – Mit észlel rajtuk a szellemi lélek?

1. Figyeld csak külső és belső gyönyörűségét.

a) Ez tárgyi adottság. Való létük... bontakozó szépségük... célszerű mozgásuk...

b) Ez tárgyi Isten dicséret. Minden néma szépségük – élő kérdés: honnan vettük és mire fordítjuk?... A néma felelet így **szól** hozzánk: Istenünk, Teremtőnk dicséretére.

2. Figyeld csak készsége és hódolatos szolgálatát.

Minden természetlány a hódolatnak egy-egy szolgálója.

a) Engedelmes – a Teremtőnek. Törvényeit befogadja és hűségesen teljesíti.

b) És szépségének **kibontásával** dicsérője a Mindenhatónak. Magból csíra, csirából szár, szárból levél, levél után virág fakad... Minden szolgálat és így minden Isten dicséret. Valósága ez a parancs: „Dicsérjétek őt, nap és hold, dicsérjétek őt mind, ragyogó csillagok! Dicsérjétek őt, az egeknek egei, és minden vizek az ég felett dicsérjék az Úr nevét! Mert ő szólott és lettek, ő parancsolt és létrejöttek. Felállította őket örökkön örökre, s el nem múló törvényt szabott nekik” (Zsolt. 148,3-6).

Bef.: A „néma” nagy világ – az Isten alázatos dicsőítője. Ember észleli, és Isten szeretettel elfogadja.

2. (Offertorium) beszéd: Ujjongjon a lelkünk!

(Erkölcsei beszéd: Az emberi lélek ujjongása)

Bev.: Ha dalol a „nagytermészet”, akkor mit tesz az isteni kegyel az **öntudatos szellemiséggel** áldott ember? Benne valóságos tudattá lesz az égi Teremtő nagyszerűsége és jósága, benne tehát fel kell lobbannia a boldog hódolat és szeretet lángjának. – Hogyan jelentkezik ez a lélekben?

1. A világosodó ismeret hódolatra hangol.

a) Ismerem jóságát.

b) Ismerem üdvözítő kegyességét. „Már tudom: felkentjének az Úr győzelmet ad; szent egéből meghallgatja, megsegíti hatalmas jobbja” (Zsolt. 19,7). „Egyetlen áldozatával örökre tökéletessé tette a megszentelteket” (Zsid. 10,14).

2. A feltűnő égi Szeretet ujjongásra indít.

Ennek a szeretetnek jele:

a) A megbocsátás. „Bűneikre és törvényszegésükre többé nem emlékezem” (Zsid. 10,17).

b) És Isten fiává fogadás. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

Bef.: A szellemi ember – szellemi örömmel léssen az egek Ura dicsőítője.

3. (Offertorium) beszéd: Az Urat dicsérje a szellemi világ!

(Erkölcsei beszéd: A szellemi lények hódolata)

Bev.: Az Istent dicsérő világ és kicsi személyem mellett Isten dicsérői – a szellemi világ széles keretének tagjai. – Kik ezek?

1. Angyalok (angeli)...

a) Isten magasabb rendű teremtményei (jók és rosszak)

b) Isten képének tökéletesebb hordozói. Ezekről mondja az Úr: „Az Emberfia ugyanis el fog jönni angyalaival Atyja dicsőségében és akkor megfizet mindenkinek tetteihez mérten” (Mt 16,27).

2. Üdvözültek (sanctificati)...

a) Földön éltek...

b) Istenhez tértek... „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

3. Életvándorok (viatores)...

a) A mostan élők... „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

b) Isten tervében – születés előtt – lévő.

Bef.: Mindenki Istent dicséri.

*

1. (Secreta) beszéd: Hogyan tevékenykedjék az „isteni ember”?

(Erkölcsei beszéd: Az isteni élet)

Bev.: Isteni adományaink legnagyobbja: istenivé nemesedett természetünk. Két tétel igazolja: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódo-

tokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). – De hogyan dolgozzék az így áldott ember?

1. Tegyük lelkünk sarktételeivé Isten igazságait. Ez a tétel az **élet elrendezését** akarja.

a) Legyen életünk igazsága – Isten tanítása. „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105).

b) Legyen életünk indítója – Isten igazsága. „Inkább igazságban fogunk élni és szeretetben teljesen egybe fogunk nőni a fővel: Krisztussal” (Ef. 4,15).

2. Éljük odaadóan az isteni erkölcs életmozzanatait.

De a lelki berendezettség és indítás csak **előkészület**. – Mit tegyünk?

a) A természetes erkölcs életét szolgáljuk. Ezeket is Isten parancsolja! „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és ítélete is...” (Róm. 2,14-15).

b) De a kegyelmi étellel természetfeletti módon vezessük életünket. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: Isten adományai legyenek isteni életünk kidolgozói.

*

1. (Communio) beszéd: A Szentlélek fényvetése (Dogmatikus beszéd: A Szentlélek belső valósága)

„Amikor eljön, vádlón bizonyítja majd a világnak a bűnt, az igazságot és az ítéletet” (Jn 16,8).

Bev.: A távozó Mester az élet fénye volt. „Én vagyok a világ világossága” (Jn 8,12). Távozásakor az ég Fényét ígéri. – Hogyan értelmezendő?

1. Ő – az igazság Lelke.

„Mi Istentől vagyunk. Aki ismeri Istent, hallgat ránk” (1Jn. 4,6).

a) Az élet igazságát ismerteti. „Erről a Lélek tanúskodik, hiszen a Lélek az igazság” (1Jn. 5,6).

b) A szeretet sodró igaz erejét sugározza. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. Ő – az élet igazságának Fényvetője.

„Akad egymás mellett szegény is, elnyomó is, mindegyik az Úrtól kapja szeme világát” (Péld. 29,13).

a) Merre menjünk?... „Az Úr látókká teszi a vakokat...” (Zsolt. 145,8).

b) Mit tegyünk? „Ki megtartja a törvényt, úrrá lesz érzekein; az istenfélelem betetőzése pedig bölcsesség és okosság” (Sir. 21,12-13).

c) „Haza” jussunk. „Lehetetlen ugyanis, hogy aki egyszer már részesült a megvilágosításban, megízlelte az égi ajándékot, megkapta a Szentlelket, megtapasztalta Isten magasztos ígését és az eljövendő élet hatásait, aztán mégis elpártol” (Zsid. 6,4-5).

Bef.: Eltávozik az Úr Egyszülöttje, és mellettünk van a Szeretet fényes Lelke.

2. (Communio) beszéd: A világ ítélése (Erkölcsei beszéd: Miről ítéltetik meg az ember?)

Bev.: Az emberi értelem észlel, és az ember hamar ítél. – De arra is számítsen, hogy **ő is megítéltetik**. – Miről ítéltetik meg a világ?

1. A bűnről...

a) A „status lapsae naturae” bűnéről.

b) A személyes bűnről. „Az igazat is, a bűnöst is megítéli az Isten, mivel mindennek eljő később az ideje” (Préd. 3,17).

2. Az igazságról...

a) Elhagyta-e az igazság útját? „Aki hisz benne, azt nem ítéli el, de aki nem hisz, azt már elítélte, mert nem hitt Isten Egyszülött Fiában” (Jn 3,18).

b) Kereste-e az igazság útját?...

3. Az elhamarkodott ítélkezéséről.

a) Könnyen szolt-e ítélő szóval másról? „Ne látszatra ítéljete, hanem igazságosan!” (Jn 7,24). „Aki rágalmozza vagy megítéli testvérét, a törvényt rágalmozza és a törvényt ítéli meg. Ha pedig a törvényt ítél meg, nem vagy a törvény megtartója, hanem bírója. Egy a törvényhozó és a bíró: ő, akinek hatalma van, hogy fölmentsen vagy elmarasztaljon” (Jak. 4,11-12).

b) Szeretettel telített volt-e az ítélő szó?... „Nincs tehát mentség számodra, bárki légy is, te ember, aki másokat megítélsz. Mikor ugyanis más megítélsz, önmagadat marasztalod el, hiszen ugyanazt teszed, te ítélkező” (Róm. 2,1).

Bef.: Az igazi ítéletet mondja a Szentlélek.

3. (Communio) beszéd: Alleluja, Alleluja!

(Erkölcsi beszéd: A Lélek ítéltsjei)

Bev.: Hogyan várhatjuk az ítéletet? Már mint azok, akik keresték és vették a Szentlélek fényét?

1. Boldogok lehetünk, mert a Szeretet Uránál szól a döntő szó.

a) Szeretettől küldött a földre. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

b) Szeretettel vezetett az égbe. „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3). – Így: alleluját zenghet az ember.

2. Boldogok lehetünk, mert Megváltónk az ítélő Bíránk.

a) Megváltónk – a Bírónk. „Ne zúgolódjatok egymás ellen testvéreim, hogy el ne ítéljenek. A Bíró már az ajtóban áll!” (Jak. 5,9).

b) Szeretettől fakadó – a kegyes ítéletünk. „Mert én veled vagyok, – úgymond az Úr, – hogy megszabadítsalak. Mert megsemmisítek minden nemzetet, melyek közé szétszórtalak; de téged nem semmisítek meg, csak megfenyítlek igazságosan, hogy ártatlannak ne gondold magadat” (Jer. 30,11). – Így: alleluját zenghet a lélek...

Bef.: A Szeretet Atyja – a Megváltón át közli ítéletét. Alleluja!

*

1. (Postcommunio) beszéd: És az erkölcsi élet veszélyei?...

Bev.: Életutunk harcok és küzdelmek területe. Emberi gyengeség és próbakísértetek öveznek. – Mít tegyek a győzelem érdekében?

1. Végig kísérnek kísértéseim az egész életemen. Ez az első megállapítás. – Nézzük csak: áll-e ez énreám is?

a) Én is egy vagyok a gyenge emberek közül. Figyelnem kell az apostol szavára: „Senki se vezessen félre titeket üres beszéddel, mert miattuk éri Isten haragja a hitelenség fiait” (Ef. 5,6). – (Gyarlóságaimat részletezzem!).

b) Én is egy vagyok a gyakran botlók közül. Ezért sóhajt a lelkem: „Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnöshöz” (Lk 18,13). (Bűneimet vizsgáljam!).

2. De védelmez és segít az isteni kegyelem.

Harcos életemben azonban nem vagyok egyedül.

a) Isten nekem is ad kegyelmet. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). „Bizony, te megszabadítottad lelkemet, hogy el ne vesszen; hátad mögé vetted minden bűnömet” (Iz. 38,17).

b) Én is győzhetek a kegyelem erejével. Szt. Pál így győzött, én is ebben bizakodom: „Elég neked az én kegyelemem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé” (2Kor. 12,9).

Bef.: Csak kérjük! Biztos a vétel. „Kérjete, és adnak nektek...” (Mt 7,7). – De használjuk is!

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem. De senki közületek nem kérdi tőlem: Hová mégy? hanem, mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szíveteket. De én az igazságot mondom: Jobb nektek, ha én elmegyek, mert, ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok. Amikor eljön, vádlón bizonyítja majd a világnak a bűnt, az igazságot és az ítéletet. A bűnt: mert nem hittek bennem. Az igazságot: mert az Atyához megyek és már nem látok engem. Az ítéletet: mert a világ fejedelmét már elítélték. Még sok mondanivalóm volna, nem vagytok azonban elég erősek hozzá. De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra. Nem magától fog szólni, hanem azt mondja majd, amit hall, és a jövődőt fogja hirdetni nektek. Ő majd megdicsőít engem, mert az enyémből kapja, amit kijelent nektek. Minden, ami Atyámé, enyémmé. Azért mondtam, hogy az enyémből kapja, amit kijelentek nektek” (Jn 16,5-15).

Rövid tartalma: elhagy titeket a Mester, de eljön hozzátok a Szentlélek. – Itt is több tétele csoportba foghatók a gazdagon kapott gondolatok.

Különálló beszédek

a) alcsoport: Hogyan szól hozzánk az Újszövetség Ura?

„Urunk hangja” címen is összefoghatnánk az itt közölt beszédeket. Ennek a „hangnak” az a célja, hogy az **ember életútját** kipontozza!! – Itt arról lehetne szó: hogyan szól hozzánk az Isten? De folytatni lehetne: hogyan szól hozzánk Krisztuson át az Isten? – Az első gondolat a kinyilatkoztatásra vonatkozik, a második az Isten Egyszülöttjén át történt közlést érinti. Tovább fejtegethető az is, hogy miképpen indít bennünket a hozzánk misztikusan és személyesen szóló Krisztus?

1. beszéd: Kiken keresztül szól az Újszövetség?

(A kinyilatkoztatás közlöi)

Bev.: „Még sok mondanivalóm volna” (Jn 16,12)... mondja az evangéliumi Mester, hogy felhívja a tanítványok figyelmét a szélesen terülő isteni kinyilatkoztatásra: Élénken jelzi az isteni szó, hogy az ember előtt még sok titka van a kinyilatkozató Istennek, de mindegyik még nem elég érett az emberi lélek. – Szinte vágyakozva fordulunk az éghez, vajon hol nyilatkozik meg teljesen az Isten, és vajon megnyerheti-e az ember ennek a csodás kinyilatkoztatásnak teljességét: – Ma ne foglalkozzunk másval, mint vizsgáljuk az Isten fényező sugárkévéjét, amely reávilágít arra: **hol és miképpen nyilatkozik ember felé az Isten?** Ezt pedig azért kell megismernünk, mert így felfigyelhetünk a kinyilatkozató Igére és mert csak így lehetünk hűséges követői, alázatos hódolatosai az isteni szónak. Most azután a természeténél való kinyilatkoztatást és az ószövetségi isteni szót nem vizsgáljuk, hanem kizárólagosan az Újszövetség isteni tetteit keressük, hogy világosan lássuk, és az egész keresztény világ, az Istentől induló égi hangok útmutatásait.

1. Szól az Úr az Újszövetségben – Krisztuson keresztül.

Szt. Pál szövegére kell gondolnunk, aki világosan megmondja az első és reánk vonatkozó döntő jelentőségű megállapítást: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). – **Élettartalmát** az Írásból vett szöveg jellemzi: „Külsőjét tekintve olyan volt, mint egy ember; megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil. 2,8). – A tett, a megváltás tényének áldozata az isteni titokzatosság ködében pihenő isteni igazságok meghirdetője. Beszédes életmutatás az élete. Állandó irányító tételek a **tanításai**. A Mester Maga mondja: „tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű” (Mt 11,29). És az Úr Jézus színeváltozásakor így szól az égi hang: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5). – Mindezek az Isten személyes megnyilatkozásai, kinyilatkoztatásai.

2. Szól a Mester az apostolokon át. Ők a Mester életét kezdik **mintázni** és hirdetik tanítását. Az életét – emberi gyarlóságok ellenére – a vértanúhalálig, tanítását pedig egész életén át... Az isteni kinyilatkoztatást Isten adta, sugallatának **hallása** pedig az ő kiváltságuk: „Íme én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). – A megígért **Vigasztaló** ereje is megnyilvánul általuk: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26)... A vitákon döntést hozhat Péter, akiben így jelentkezik az isteni kinyi-

latkoztatás: „Simon, Simon... imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,31 és 32). Sőt reánk nézve azt parancsolja: „Aki titeket hallgat, engem hallgat” (Lk 10,16)... Mit mond ez? Röviden azt, hogy az apostolokon át is nyilatkozik az Isten mint a megalkotott Egyház élő tanításán át!!

3. Szól az Isten az Íráson keresztül.

Mi lenne azokkal, akik távol estek a Mestertől és nem éltek az apostolok korában? Nyilatkozik-e azoknak is az Isten? – Mindez annál izgatóbb kérdés, mert mindenki az Istentől jó és Istenhez tér... A felelet kettős létszen. Itt az egyik útra mutatunk, s ez az **Írás**, a **Szentírás** – a **hagyománnyal** együtt. Bár az Írás szent könyve a Mester életének és tanításának szent kódexe és az apostoli időkből származik, mégis le kell szögeznünk, hogy az Úr nem parancsolta az Írás írását, csak a tanítás tanítását: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet...” (Mt 28,19). Ő maga semmit sem írt, és tanítványai közül sem írt mindenki. Az Írás tehát csak írásszerű szent gyűjteménye az isteni kinyilatkoztatásnak. De természetes és **igaz**, mert Isten **sugallatából** irattak. Sőt annál is inkább igaz – még emberi szemszögből nézve is –, mert azok írták, akik **látták** a Mestert és **hallották** isteni ígét. – Gondosan őrzendő szent könyvek tehát, mert az utókor számára vetették papírra, mondhatnám vésték kőbe az isteni Mester szavát, kinyilatkoztatását. Védjük, szeressük és olvassuk!

4. Szól az Úr az élő Egyház állandó tanításán át.

Ez lenne az előző kérdésre a második és lényeges, mindenkihez eljutó módot jelző felelet. Erőteljesebb, mert élő szóban hangoztatja a múltban csendülő isteni ígét. – A Mester is tanított, apostolait is arra indította. Az apostolokkal marad a Lelke, tévedéstől óvja őket... És minden írás-olvasástól távol eső is **hallgathatja**. – Ma igen sokan beszélnek arról, hogy a technika csodája **visszahozhatja** az evangéliumi Mester szavait. Epedve váránk és térden állva hallgatnánk!... De milyen nagy lenne örömmünk, ha reádöbennénk arra az igazságra is, hogy a Mester szavának örök hirdetője volt és ma is változatlanul az az Egyház élő tanító ereje! Isteni az eredete, isteni a parancsa és istenien fényesen jelentkező az élő tanítás tisztasága. – Hangzott Júdeában és hangzik most is valóságosan. Nemcsak visszhang, hanem élő valóság. – Ez az **örök Egyház élő tanítása!!** – És ma is áll a parancs az apostolok utódairól: „Aki titeket hallgat, engem hallgat” (Lk 10,16). Így fogadjuk tehát meg az Egyház tanítását, mint Isten valóságos kinyilatkoztatását!

Bef.: Gondolatainkat zárva azt mondhatnók: látszólag távol áll Krisztus, több ezer év választ el az apostoloktól, sok helyütt ködös az Írás, de mindig velünk van a **tanító Egyház**. Boldogok lehetünk, hogy eleven buggyanásban robban elő mindig az Egyház igehirdetésében: az élő, szent, isteni kinyilatkoztatás.

*

a) Ez a szentbeszéd átírható arra az isteni kinyilatkoztatásra, hogy mindenki **küldöttje** az Istennek és hordozója az isteni parancsoknak. – Van olyan, akit **harsonának** küldött és van olyan, akit **hallgatónak** indított. Egyik: hirdető, a másik: befogadó.

b) Ugyancsak átépíthető a pogány és keresztény vallás különbségére. A pogány vallásoknak nem voltak **templomaik**, csak szentélyeik, mert nem volt **igehirdetésük**; mert csak lelkiismeretükben hordozták az Isten szavát. – De átépíthető ez a gondolat erre az **egészen egyszerű hasonlatra**: Pallasz Athéné fehérmárvány temploma **oszlopsoros szentély** és áldozati oltár. – Minden katolikus templom **zártfalú** szentély és örökáldozati oltár. Miért e különbség? Ott **néma** az isteni Ige, itt **hangosan** harsonázó az Úr Igéje. Ott üresen tátong az oszlopsor köze, itt zárt az ablakközök fala. Ott nem is várják az isteni Igét, itt hallva hallják és zártan magukba zárják az Úr kinyilatkoztatását.

*

2. beszéd: A hallgató Krisztus

(Erkölcsei beszéd: A hallgató és beszélő Mester)

Bev.: Harminchárom évében három éven át beszél a Mester. Tanításának alaphangját küldetésének hirdetése adja és állandóan kicseng a lelkén, hogy emberlelkek üdvözítése a hivatása. – De voltak ilyen beszédesez küldöttek előtte is. Proféták... Keresztelő Szt. János... Áldozatosságban azonban Ő az az „Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit”. – Ajka az áldozatban néma; ajka az igehirdetésben állan-

dóan csendülő. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – De mikor néma és mikor csengő az ajka?

1. Magáról keveset szól, sőt majdnem némán hallgató.

Úgy értem, hogy Önmaga értékéről.

a) De igen is – hivatásáról. Az Atya küldötte. Ő vállalta. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egy-szülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Célja: az emberiség megváltása. „Ha ugyanis a bakok és bikák vére meg az üsző hamva a tisztátalanokra hintve megszenteli őket, úgyhogy külsőleg megtisztulnak, mennyivel inkább tisztítja meg lelki-ismeretünket a holt cselekedetektől Krisztus vére, – aki az örök Lélek által önmagát ajánlotta föl szep-lőtelen áldozatul Istennek – hogy az élő Istennek szolgáljunk!” (Zsid. 9,13-14).

b) Igen is – áldozatos küldetéséről. De hogyan érhető el ez a cél? Áldozattal! Életben és halálban. „...megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil. 2,8).

c) Csak végül szólt lelki tartalmáról. Ezt is azért, hogy értésünkre adja valóságos kilétét. Mert csak akkor van hitele, ha tudjuk, hogy kinek a Küldöttje.

2. Emberek üdvösségéről sokat mondó.

Mi az Ő igéinek alapcsengése? Ez a rövid tétel: térjetez Atyátokhoz, hogy Atyátokkal örökké boldogok legyetek!

a) Ez a hivatása. Értünk jött. „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít, a világba jött” (Jn 1,9). Azért tanít, vezet és élte (Szent Kenyér).

b. Ennek áldozata. „Ezért új szövetség közvetítője ő, melyben a meghívottak a megígért örökké tartó örökségben részesülnek. Előbb azonban az előző szövetség idején elkövetett bűnök megváltásá-ért el kellett szenvednie a halált” (Zsid. 9,15). – Mi a tanító út? Mi a Kereszt? – Ő az Áldozata ember-lelkekért.

c) Ennek megvalósítója. Földi életében – láhattuk. Mostani dicsőült életében – érezzük. Nem veszed-e észre ember, hányszor erőd, vigaszod és gyámolítód? Az igazság ez: Per Christum – ad vitam!

Bef.: És az égi Atyjáról? Állandóan zengő a szava. Hisz Önmagának ismertetése is Atyja szeretetének kitárása. – Ne feledd ember! Legyen néma a nyelved a magad dicséretében, legyen hangos az áldozatos munkád – magad és mások üdvözítésében, és legyen dalos az életed Istenatyád dicséretében!

3. beszéd: A jelenléttel erősítő Krisztus

(Erkölcsei beszéd: A „jelenlevő” Mester)

Bev.: Valami törhetetlen kapocs fűzi össze az embert az Istennel. Ez a teremtés és megváltás szent egybetartozandósága. De ennek a szent életdinamikának akkor van ütemes jelentősége, ha hisszük, tudjuk és élve érezzük is ezt a titkos lelki összefüggést. – Kérdések kérdése lehet: hol és hogyan érez-zük Isten közvetlen jelenlétét?

1. Veletek van – a Mester elküldetésében.

Ez ugyan az üdvösség történetének ténye, de ez a tény Isten szeretetének hangja. És az Isten hang-ja: a Mester mit tesz saját istenemberi jelenlétében?

a) **Tanítóan tanító**, oktatóan oktató és így az Istenatyá felé indító.

b) Sőt **emberi** szeretettel is felénk hajló, hogy emberi alakja felé könnyebben indulhassunk... „Uram, jó, hogy itt vagyunk!” (Mt 17,4).

2. Veletek van – a Szentlélek elküldetésében.

Ez a pont azért fontos, mert ennek valósága az emberi élet vigaszának biztosítása. Velünk volt a Mester és eltávozott a Mester. De velünk lesz és van a Vigasztaló.

a) Felvilágosító kegyelmével. „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). – Látni vagy villanást kapni – kegyelem. Milyen szép az Isten útjának és országának áhítatos látása... Ez kegyelem, valóságos Szentlélek-fény vétel.

b) Erősítő áldásával gyengeségünk ereje az Isten. Az „erő Lelke” a Szentlélek. Ennek áldása em-berélet erősítése. Sok ebben a lélekvihar idézés is. „A szél ott fúj, ahol akar” (Jn 3,7).

c) Megszentelő adományával. Ez a leglényegesebb. Lényege: Isten csodás birtoklása és az isteni természetben való részesedés. Így van velünk a Szentlélek! Nem veszitek-e észre, embertestvérek, hogy így egészen az **Istenben** vagytok? Ő az élet fénye, Ő az élet áldása, Ő az élet megszentelődésé-

nek televénye. „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig én bennem és én ti bennetek” (Jn 14,20). „Benne élük, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). Így is mondhatnók: Belőle élve leszünk Isten élő virágszájai és örök pompázói.

3. Veletek van – az Egyház általános támogatásában.

Ez is fontos, mert ez életrendi, további egybefonódás. Vitális kapcsolat.

a) A tanítás csálthatatlan. Az Egyház Krisztus misztikus teste, **Vele** legyen kapcsolatban az ember és így a Mesterrel egy. – Ennek első lépése: tanításban fonódni Hozzá.

b) A bűnbocsátás kegyelmében az Egyház birtokolja ezt a szent jogot. Adja is papjain keresztül. Bőségesen, valahányszor kérjük.

c. Kegyelmet közvetítő szentmise, szentségek, szentelmények kiszolgáltatásában. – Ezek eszközök. Krisztus adta. Egyház gyakorolja. Embernek közvetíti.

Bef.: Végül is mi az igazi kapocs Isten–ember között? A kegyelem, amelynek belső tartalma a Szeretet, ami végül is az isteni lényeg Lényege. Szeretet az Isten, és legyen szeretetet hordozó és sugárzó az ember!

4. beszéd: Az Isten belső életének titkát megvillantó Mester

(Dogmatikus beszéd: Isten – hozzám való viszonya)

Bev.: Sok tanító hang után csendül fel olyan hang is, amely sok és nagy előkészítés után csengő dal az **Istenfiúság csodájáról**. Ez a hang olyan hatást vált ki, amely boldogságot visz az ember lelkébe és derűs látást biztosít az életvándornak. Hogy is ne! Ha olyan tartalmas és értékes az életem, hogy közvetlenül érintkezik velem az Istenember, akkor a föld legnagyobbja és az élet diadalmasa vagyok. – De hogyan is cseng ez a messiási szó?

1. Atyám az Isten – mondja Magáról a Mester.

Olyan mondat, amely átvitt értelemben is érthető és reánk is álló, de teljes tartalomban emberi lényegét áthatoló és **csak** a Mesterre értelmezhető.

a) Nem a szó átvitt értelmében. Maga a Mester mondja, hogy a gondolat egészen tárgyi. „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30). Azért hirdeti a Mester: „Higgyétek, hogy én az az Atyában vagyok, és az Atya én bennem” (Jn 14,11). – Sőt meghal ezért a valóságos magyarázatért: „A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre: mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus” (Mt 26,63-64).

b) Hanem a szó **teljes** tartalmával. „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17). – „...kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – Ez mind arra vall, hogy amikor hazamegy, akkor egy lényegű Atyjához megy.

2. Érettünk küldetett az Úr Egyszülöttje – tanítja a Mester.

Isten parancsa a küldetése, de Isten terve a küldetés kivilágosodása.

a) Előbb csak – Messiásnak tudtuk. Maga is így beszél magáról /Lásd: a názáreti zsinagógai tanítását. „Eljutott Názáretbe is, ahol nevelkedett. Szokása szerint bement szombatán a zsinagógába és olvasásra jelentkezett... Akkor megszólalt: „Ma beteljesedett az Írás, amit az imént hallottatok” (Lk 4,16 és 21).

b) Később áldozati Bárányak láttuk. Erre már Izaiás is hivatkozik. „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5 és 7). De az utolsó vacsora „bárányát” Ő maga is elfogyasztja. A Kereszten áldozatát befejezi: „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

c) Végül Isten Fiának ismerjük. Csodával erre tereli a figyelmet. Péter így is vallja. „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16). A többi tanítvány is ezt mondja. Egyházunk ezt tanítja. Valójában úgy tűnik fel előttünk Isten küldötte, hogy messiási hivatással indította és végül valóságos **életartalmát** az Istenember személyében revelálta. – Boldog ember! Érted lett emberré az Isten!

3. Lelketek megszentelője – a Szentlélek Isten – hirdeti a Mester.

Engem az Atyám küldött, mondja Krisztus és beszél arról a küldetésről, amely az övé.

a) Őt pedig én küldöm, Atyám erejével együtt. „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket és arra rendelvelek, hogy munkátokkal gyümölcsöt hozzatok: maradandó gyümölcsöt. Akkor mindent megad nektek az Atya, amit nevemben kértek tőle” (Jn 15,16).

b) Ti **Velünk** éltek mindörökké. A valóság az, hogy olyan bekapcsolódással éljük életünket az

Istennel, hogy **mi emberek** nem veszünk el, hanem személyes kapcsolatban, a szeretet kapcsolatában élünk az Istennel. Már a földön is. „Mivel pedig fiai vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” (Gal. 4,6). Még inkább az örök életben. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). – A lényeg ez: ne távolodj el a bűnök útján az Istentől, és így veled és benned fog élni az Isten mindörökké.

Bef.: Lehet-e ennél örvedetesebb tény? Istené vagyunk és Istennel örökké élünk.

* *

b) alcsoport: A Vigasztaló munkájáról...

Mégpedig azért, mert ezt a tárgyi munkát külön hangoztatja a Mester. Jó tehát, ha ezzel, a Szentlélek működésével erősebben megismerkednek a hívek. – Itt persze csak a mai evangéliumi szövegre támaszkodunk, mert a Pünkösöd ünnepei rendszeres beszédek közölnek a Szentlélekről.

1. beszéd: Az örök Vigasztaló

(Erkölcsei beszéd: A Szentlélek szerepe életünkben)

Bev.: Világnak Teremtője, élőknek Életője az Isten. De az embert különösebben élteti a Szentlélek Isten. Minden élet eltölti az Úr: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). Az embert azonban úgy is fejleszti a Szentlélek, hogy isteni természet közlésével (kegyelem!) a természetfeletti életre képesíti. Így azután a letörtség felé hajló embernek vigasza és öröme. – Mi tehát számunkra a Szentlélek?

1. Vigasztaló a földön.

Emberi természetünk a külső behatások és belső érzéshullámok indítása nyomán sokszor szenvedő.

a) Lehet ez – testi szenvedés is. Hogyan vigasztal itt? Titkos módon ezt a tételt súgja a lelkünkbe: amit elszenvedtél a földön, annak örömeit élvezd az égben. – Emlékezzél erre az ígéretre: „S mindaz, aki elhagyja értem otthonát, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29).

b) Lehet ez – lelki szenvedés is. Hogyan vigasztal itt? Lelki örömök felé indít! Ha bántottak egyesek, szeretethullámba fognak mások.

c) Lehet ez – az Isten elvesztésének fájdalma. Ez az, amiről az evangéliumi Mester beszél. De ez a **mi** életünkben is lehetséges? Igen! Ezek az „életéjszakák” kétségbeesései. Hogyan segít itt a Vigasztaló? Tudatunkra hozza, hogy **Ő így is velünk van...** Lelkünkbe égeti, hogy így is szeret az Úr; sőt így vezet örök hazájába. „Ti szomorkodtok, de szomorúságtok öröme forduló” (Jn 16,20). Az örök találkozás hitével és reményével kecsegtet.

2. Boldogító – földön és égben.

Van-e nagyobb vágyunk, mint az élet és annak boldogsága?

a) Örömgény – a földi vágyunk. Erre törünk. Lehet ez anyagi, lelki, szellemi. Fontos? Mindig többet birtokoljunk.

b) Lehet ez az igény égi. Nemcsak a föld lakója, hanem az ég várományosai vagyunk. – Ki segít ebben a boldogság felé törő munkámban? A Vigasztaló! Az, Aki közli: Mestered paradicsomot teremte a **lélekembereknek** a földön, és örök boldogságot kínál a **szenteknek** az égben.

Bef.: De közéjük tartozom-e én a „bűnös”? Ismét a Vigasztaló szól: éretted jött a földre – a Mester. Az **Ő** győzelme – a te üdvösséged!

2. beszéd: A Vigasztaló

(Erkölcsei beszéd: Az emberi élet tartalma) (Ez a beszéd más szempontból érinti és fejtegeti az előző tételt!)

Bev.: Változások sorozata az élet. Tavaszra nyár, nyárra ősz és tél következik, hogy aztán ismét felváltsa a tavasz. Öröme ború, borúra dér. De azután derű. – Ez az egyéni életboldogság és öröm. De a közmondás azt is mondja: megosztott öröm kettős öröm, megosztott fájdalom félfájdalom. Mintha azt hirdetné: az életérzések kitörnek. Vagy osztanak, vagy átvesznek... Örömben társat keresünk, meg

akarjuk osztani szeretteinkkel az örömet és örülni tudunk örömüknek. Örvendjetelek velem, szól ember-testvéreimhez a szív örömeit magában hordozó ember. – A búban vigaszt keresünk... Talán mások adhatnának írt szívünk sebére. Jó társaink, szerető barátok gyengéd szava valóságos simogatás, terheink mindjárt könnyebbé válnak. – A sok kicsinyes cselekedet azután lánca fűződik és egészében adja a mi életünket. Kicsinyes események közül nagy tények emelkednek ki. – Mik tehát az élet összetevői?

1. Tele van az élet fájdalommal.

De később kicsinyes szomorúság helyett nagy szenvedések lépnek fel. Kis bukások között nagy lelki rázkódtatások, kicsinyes elborulások helyett erős besötétedés következik. Itt már nem kis vigasz... itt az élet vizsgálatja kell! Élethez – életvizsgáló szava kell! Ezt ígéri és ezt adja meg a Krisztus.

a) „Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak” (Jn 15,20). Nem kicsiségekben! Gyenge lesz a tudástok, és nem igen tudtok megküzdeni a feladatokkal. Fájdalmas, ha az értelem megpillantja határait... Úszók lesztek, de a „sebes Vággal” szemben úszók... Küzdeni fogtok önmagatokkal, és hányszor elsöpör a szenvedély: – Tán végigvívjátok az egyén harcát a meg nem változó közvélemény ellen, és minden egyéni törekvésteket elnyeli a közöny rettentő Szaharája. Lesújt majd benneteket a gyakori visszavetetés. Egyszer csak megérzed, hogy hiába feszítet izmaidat az árban, nem jutsz a parthoz... Széteszlanak reményeid, amiket szóttél a szép jövőről, kényelmes életpályáról. Szíveteket összetöri az élet realitása... Rombol ez és lever...

b) Azután más szenvedés jön. Az erkölcsi élettel próbálkozol. Isten hív, hallod a hangját és követed Őt. Ígérsz, akarsz! Egyszer csak romok jelzik utadat. Talán hős voltál, azután a bűn foglya lettél. Magad sem érted sokszor, hogy hogyan jutottál ide. Kis szíved megroppan itt is. Az élet gátszakadása elsodorta lelked legszebb törekvéseit.

c) Azután egyszer eljutsz az utolsó órákhoz. Bármennyire fáj, de igaz és biztos életvég. – Ki hitte volna kis testvérekről, hogy halállal vívódjanak az év folyamán?... Ez a pillanat elborít búval, bánattal. A temetés bús melódia, a halál perce is sötét perc... Ilyenkor jó szívetek összeroppan. Szeretnél fényt, világosságot. Szeretnél reményeket, olyanokat, amelyekről tudod, hogy az igazságot hordozzák magukban.

2. De tele van a szomorúság vigasztalásokkal.

„Nem hagylak árván titeket” (Jn 14,18) – mondja a Mester. Bizzál! Eljön a **Vigasztaló!**

a) Apostolainak a Pünkösöd hozta. – Hozzánk is jön. Az Egyház hozza. Azért Ő, mert benne a Vigasztaló láthatatlanul lakozik és Mesterünk szerint munkálkodik.

b) Eljön a **szenvedés** idején. Azt súgja majd: érték minden könnycsepp, érték minden sóhajod. Angyalkezek fogják fel... őrzik... Azután a Gondviselés is fölötted él... Utadat irányítja. Te nem látsz a nagy távlatból, csak a közel jövőt. Ő messze néz. Ebben a távoli perspektívában érdemszerző és így elcsendesedő a szenvedés.

c) A bűnöshöz is eljön a Vigasztaló. Lélekben megaláz, de aztán gyengéden lábra állít. „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: Én felüdítlek titeket” (Mt 11,28). Ti tékozlók, ti szétszórók, ti bukottak, ti sajnálatraméltók. Erőt adok új építésre! – Az Ószövetség folyamán a zsidók kétszer láttak templomrombolást, de észleltek építést is. Lelked, még ha romokban hever is, felépül újra.

d) Eljön a sötétséget észlelőkhöz. – Akik a haláltól félnek. Nem, nem megsemmisülés a halál. „...bízattok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33). „...aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). – Új élet lesz!... Örök kifejlődés az Isten szent világában. Bizzál az élet nagy erejében, mely értékeket fokoz lépten nyomon. Kicsiből nagyot fejleszt! Íme: mulandó értéket örökkévalóságba emel: a Vigasztaló ereje.

Bef.: Ezt a vigasztaló szót meghallod Egyházad útján; megőrizheted lelki sugallatod révén. Emeljen, bátorítson! Nemcsak azért, mert fájdalmat enyhít, bűnt töröl és sötétséget oszlat, hanem azért is, mert reáismerhetsz a Krisztus ígérte Vigasztalóra. „Ha Isten velünk, ki ellenünk?” (Róm. 8,31). A vigasztaló Szentlélek, Isten van velünk – ki lehet ellenünk? Csak győznünk lehet, hiszen az Isten van velünk!!

3. beszéd: A tévelygők örök Mécse

(Erkölcsei beszéd: Az örök Mécse)

Bev.: Életutakon, éjszakák idején csillagfények, viharlámpák vagy szentjánosbogárcák világítanak. Szent erő a fény sugar, amely kévébe szóródik a térő utakra és világosságot vetve megmutatja: merre járjak. – De az ember **életútját** nagyobb fényforrás vonhatja fénybe. – Nem emberi mécs lobbanó lángja, hanem az **égi Mécs**, a Szentlélek csodálatos világító tüze. – Mit tesz tehát Krisztus, az „élő Mécses”?

1. Mindenkinek helyes utat mutat.

Isten azt akarta, hogy biztosan járjunk életútjainkon. – Parancsa így szól: „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet, s hajtsátok uralmatok alá...” (1Móz. 1,28). – Milyen fényt lobbantott?

a) Lelkünkben él az Isten Mécsé. Ez a természetes Isten ismeret tüze. „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

b) Utunkon világít a Mester tanácsain át. Erre kell mennünk. Útjelzőt mutat, amely az örök élet tája felé irányít. Ezért mondja Magáról: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

c) Sőt úgy foglalja el lelkünk szentélyét, hogy minden pillanatban **lépéseink elé** világít (lelkiismeret irányítása, útmutatása). – Azt is mondhatnók: állandóan erősebben lobog, ha jó utat járunk, ködösödvé és így figyelmeztetve, ha eltévelyednénk (Pl. világítótoronyok a tengeren!).

2. Fényözönben a „tévelygő ember” – a helyes utat kutatja.

Nem könnyű a helyes út megtalálása. Sok a sötétség és a csalogató lidérc. – Ezért téved el sokszor az ember.

a) De az örök Mécs fénye egyetlen **útra** világít... Azt mutatja: erre kell menni!

b) De további kérdés: hol a fénye? – Igazítson ez az isteni ige: „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). Ez pedig azt jelenti: a helyesen látó **tanításból** árad az igazi fény. Olyan fény ez, mint a Kereszt tövében pislákoló mécs. – Ide hívja a bűnös embert. Olyan, mint az oltár örök mécsese. – Arra mutat, ahol a Mester lakik... Arra mutat, ahol az élet Forrása bugygyan. Olyan, mint az utolsó napon feltűnő Kereszt fénye. Ide gyűjti ítéletre és dicsőségre az emberek fiait.

c) Ki adta ezt a kegyet? Ki küldi ezt a Tüzet? Ki gyűjti ezt a Mécseset? Isten Egyszülöttje, a Mester.

Bef.: Légy boldog „tévelygő ember! Neked világít az égi Mécs, hogy hazasegítsen az örök Fénybe.

4. beszéd: A láthatatlan Lélek

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek jelenlétének jele)

Bev.: Isten szemmel áldott, hogy a világot lássuk, értelemmel gazdagított, hogy a lelki-szellemi javakat értékeljük. – Ami anyagi, az látható, ami szellemi, az felismerhető. – És az elküldött Szentlélek? Mivel Isten harmadik Személye, nem esik földi szemeink és a lélek erőinek **teljes** megismerési körébe. Jelei láthatók, de valósága csak közelíthető.

1. Nem látható szemmel.

Éppen azért, mert **Ő** az Isten. Szemeinknek csak jelben lehet tárgya (tüzes nyelvek!), de lelkünk is csak a befogadott kinyilatkoztatással teszi életszentélyének örök kincsévé.

a) Létét is csak a kinyilatkoztatás adja. De ez nem kisebbíti értékét, mert a **forrás isteni** volta erősíti e tény erejét. Nem is az a lényeg, amit látunk. Abban igen sok az érzéki csalódás.

b) A döntő az, aki közli. Ha Isten a közlő, akkor döntő ez az igazság: „Az igazság útját választottam, ítéleteidről meg nem feledkezem” (Zsolt. 118,30).

2. De lélekindításban észlelhető.

Az emberi élet lényege: a tett. A testi érzékszervek a befogadók, a lélek az elraktározó, de maga az élet a tevékenykedő. Ezt a tevékenységet indítja a Lélek.

a) **Ő** az indító. A hit kegyelmével... a jó példa hatásával... a szellemi eledellel...

b) **Ő** a segítő. A megindulást erősíti. A gyengeséget letöri. „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségben lesz teljessé” (2Kor. 12,9).

c) **Ő** és az ember a megvalósító. Nem egyedül végzi az életnemesítés szent munkáját. **Ő** a kegyelemközlő. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). És

az ember az életszolgálat megvalósító. „Amint a test lélek nélkül holt, úgy a hit is holt tettek nélkül” (Jak. 2,26). – De a kettő egybecsengése folytán lesz érdemszerző az élet.

Bef.: Még az anyag összetevője sem látható köznapi szemmel. Ezt is tudományos fényvetések segítségével magyarázzák. De a mozgás, a lendület, az előretörés olyan általános, hogy az **emberi élet** egyenesen igényli. – Az **élet** jelszava: **előre!** – A **természetfeletti vonalon** ezt szolgálja – a Szentlélek. Azért lesz eredménye – az isteni élet a földön és az Istennel való élet – az örök életben. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

5. beszéd: Az erő Lelke

(Erkölcsei beszéd: Gyengeség és erő)

Bev.: **Anteus-ról**, a nagy harcot vívó pogány félistenről azt írják a pogány írók, hogy küzdelmében erejének fogyatkozása idején **földanyjához** fordult reá támaszkodó sarokkal – segítségért. – Az Írás pedig a gyenge Dávidot úgy állítja elénk, hogy ezt a mondatot adja ajkára: „Te karddal, dárdával és pajzzsal jössz ellenem, én pedig a Seregek Urának, Izrael hadainak Istene nevével megyek ellened, melyeket te gyalázzal illetél” (1Kor. 17,45). – Mindez azt hirdeti: fokozott erőre van szükség a harcok életet élő embernek. – Mit állapíthatunk meg és mit igénylünk?

1. Gyenge ugyanis az ember.

Ez az elemi megállapítás... De azért kérdezhető: honnét vette a meglévő erőit is?

a) Alapvetésben: Istentől, a Teremtőtől... De jól ismerjük az Isten törvényét, amely arra hangolta az embert, hogy gyarapítsa a földi munkával. „Vette tehát az Úr Isten az embert s a Gyönyörűség paradicsomába helyezte, hogy művelje és őrizze meg” (1Móz. 2,15).

b) De igazság ez: sokat adott Isten, de elfecsérelte az ember. „Látá tehát az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű, és vón a gyümölcséből és evék s ada férjének s az szintén evék” (1Móz. 3,6).

c) Sőt ne maradj csak az első emberpárnál. Magad életét is olyannak láthatod, hogy a gyengeség jellemzi. A mi életünk erőforrása is lehet a föld... Nyerhetsz sokat – testi erőkből a földtől. – Nyerhetsz lelki erőket – a tudásból. De mindez kevés a szellemi erőket tekintve – **az élet istenivé teremtése** vonalán. Szt. Pál szerint: „Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek” (1Kor. 13,2).

2. De erős az Isten.

Az Írás azt mondja: „Erős városunk nekünk a Sion, védelmül kőfal és bástya van benne. Nyissátok meg a kapukat, hadd vonuljon be az a nemzet, mely igaz, és hűséges marad” (Iz. 26,1-2). – Hozzá menni, Benne élni annyi, mint győzni!

a) „...mindent megad nektek az Atya, amit nevemben kértek tőle” (Jn 15,16).

b) Fiait mindig segíti az Atya.

c) Ezért küldi az „**erő Lelkét**”. Láthatatlan a munkája, de diadalmas az eredménye. „És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség Lelke, a tudás és a jámborság lelke” (Iz. 11,2).

Bef.: Isten földi családjának sarjadékai nem a földtől, hanem az égből várják és várhatják a segítséget. Oda menjünk és ott Dávidként parittyahajításban is isteni erőt kapunk. Támadhat a gonosz, de győz az isteni „erő Lelke”.

* *

c) *alcsoport: Az „emberi életről” a Vigasztaló vétele nyomán alanyilag támadó gondolatok...*

Ez az alcsoport tehát – igen röviden – az „**emberi életről**” akarja egybefogni azokat a gondolatokat, amelyek a Vigasztaló vétele nyomán támadnak **alanyilag** az ember lelkében. – Rövidségük oka az, hogy ez a kérdés igen sok megvilágításban és nagyon gyakran szerepel. Itt csak azért idézzük emlékezetünkbe, mert a mai Evangéliummal kapcsolatban is felvethető és értékesíthető.

1. beszéd: A földi Messiás-ország kezdetén

(Erkölcsei beszéd: Mikor kezdődik **bennünk** az Isten országa?)

Bev.: Mikor kezdődik a Messiás országa? **Történelmi** vonatkozásban – a **feltámadás után**, egyéni és **alanyi** vonatkozásban az én **lelki feltámadásom** után. – Miben áll ez?

1. A világ uralmától való elszakadásban.

a) Nem úgy, hogy a „Weltflucht”-ot hirdetem, hanem úgy, hogy nem tapadok a földiekhez. Az anyagi világ szükséges nekem, mert életfeltételem. De ő legyen a szolgám és én az ő uralma! Szinte ez a maxima: eszem, hogy éljek, de nem azért élek, hogy egyem.

b) De igen is úgy, hogy **csak** eszköznek tekintem. – Minden célba fut, egész világegyetem, föld, ember egyaránt. Itt tehát minden eszköz. **Lépcső**, a felsőbbrendű élet elérésére.

2. Isten országához való csatlakozásban.

És ez mi?

a) Odaállok a hallgatók közé. Azért, hogy bennem is igaz legyen: „Szólj, Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,10). De elégséges-e ez a hallás?

b) Kaput nyitok az isteni szónak. Ez a belépés jele. Ez pedig annyit jelent, hogy élő amforaként fogadom az égi kegyelem csordulását. Akár szóban, akár látásban érkezzék hozzám.

c) Készségesen élek – a tanítás szerint. Természetes **életté** teszem magamban az Isten szavát. Jól tudom, hogy az ember nem „tudományos igazságok múzeuma”. Élő személy, aki Isten szava szerint fejlődik. Messiás országában megváltott életet élve.

Bef.: Íme: elérkezett az **én** Messiás országom. Mikor? Ha Úrból Úrral élek! „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. beszéd: A Messiás-ország kegyelmi „jelvénye”

(Erkölcsei beszéd: Isten „jelzettei”)

Bev.: Mi lehet az a jel, amely engem a Messiás országa „**jelzettjévé**” tesz? Név vagy élet? Jel, vagy jel szerinti élet?

1. A szenvedő Mester Keresztje.

Van jel, amely „kötelez”. De olyan jel, amely életvonalat jelez. Ószövetségi bárány vérével festett kapuk...

a) Jele életemnek. A Golgota látszólag élettragédia. Összeomlása a nagy reménynek. Valóban áldozat, amely emberéletet vált meg. – Íme a szenvedés jele lesz életem jeligéje.

b) De **életiránya** egész tevékenységemnek. Azt is tudnom kell, hogy melyik út a helyes. Csak az örömök útja? Csak a gyűjtés szenvedélyének kielégítése? Nem! Nem! „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24). A szenvedés útja az én utam. De figyelem! A diadalmas szenvedésé!

2. A feltámadt Mester keresztes zászlaja.

Ez pedig csak tán örömjel? Nem! Ez is életjel! Öröm jele – jövő feltámadásom! Nem tagadható, hogy örömjelnek is mondható! Hogyne örülnénk a Mester diadalának? Hogyne örülnénk reményeink teljesülésének? Hiszen ez a zászló feltámadásunk reményének lobogója!

a) Örök életiránya földi életemnek. De lényegesebb:

b) Úgy kell élned a zászló alatt, hogy az örök élet ösvényeit taposd! A zászló előtt, mi követve! Földi úton át, örök tájak felé. Ezért **életirányt** adó!

Bef.: Külső jel csak valahova tartozandóságot jelent. Ez lehet anyakönyvi szám vagy jel. Belső hozzáirányulása az egész életnek: ez a lényeg. Keresztény légy életedben!

3. beszéd: Csak Isten erejével élhetünk

(Erkölcsei beszéd: Csak Isten éltet)

Bev.: Elég-e az ember önmagának? Hisz még testi eredetben, fejlődésben is szülők és világ adataitól függünk. Hát még **teljes** belső erők birtoklásában és érvényében?

1. Isten a nagy Adakozó.

Van Valaki, akitől jöttünk. Szülők áldott életén át a Teremtő kezéből.

a) Tőle minden természetes kincsünk. Ez az „emberiség kincse”. Létünket – Neki köszönhetjük.

Lelkünk egyenesen szent lehetéből... A természetes életlehetősége Tőle...

b) Tőle minden természetfeletti adományunk. Ez az isteni emberség adománya. Még természetfeletti kegyekkel is elárasztott. Érezzük és igényeljük az Istent. De ennek az igénynek tetézésével **isteni-vé** is teremt! Ez az igazi adomány.

2. Isten a nagy életfejlesztő.

Már a teremtés adatainak feszülésre kész megteremtése az. – De tovább kell menni! Az élet belső dinamikája egyenes rákényszerítő hatalom Isten útja fázisain. Mert az Isten útja **bennem** – előretörés.

a) Van ebben testi mozzanat. Jól van ez így! Sejtéből élet, életből tökéletes személy, személyből isteni ember.

b) Van ebben lelki. A lelki az nagyobb érték (értelem, akarat, érzelem). Azért van az, hogy **csak** testileg kifejlett ember ház, amelyben a lélek az Isten fia. Ezt kell kidolgozni!

c) Van ebben szellemi (transzcendens!). Ez már a legmagasabbrendűség. És ennek részei?... Isten természetében való részesedés! A végnélküli élet alapja! Az Isten látás feltétele! Így az életboldogság teljessége!

Bef.: Az első motorikus erő: az Isten. Az állandó segítő: az Istenember. A lélek indítója: a Szentlélek Isten. – És az ember? Vele és Belőle élhet! – Mert ez az igazságok igazsága: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

4. beszéd: Látható jelenlét – misztikus jelenlét

(Erkölcsei beszéd: Az Isten „jelenléte”)

Bev.: De jelen van-e észlelhető módon az Úr? Akár külső jelben, akár titokzatos belső indításban? Igen! – De mik a jelek?

1. Látható jel a kenyér és a bor.

Amíg a földön élt – mindenki látta. Amióta égbe szállt – emberi szemek előtt zárt!

a) Látjuk a kenyeret és a bort! De még így sem távozott érzékszerveink hatáskörén túlra. Látjuk: az utolsó vacsora adományaiban (kenyér és bor színében). Halljuk feltámadás utáni szavaiban: „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20).

b) De hittel látjuk – az Úr Szent Testét és Véréit. Persze ezek alapja a hit. De megszerezhető-e ez a kegy? **Mindenki** életalappá teheti. Dogmatikai tan: mindenki kap elégséges kegyelmet. A hit pedig az első kegyelem.

2. Érezhető jele – belső fények és indítások.

Amit szemünk, fülünk nem fog fel, azt igen sokszor közvetlenül észleli az ember – belső szentélyében. – Mik ezek a hatások? Lelki tények és lelki indítások.

a) Megvilágító kegyelmek. Látni az élet helyes útját. De persze – lélekszemmel. Fényvetés ez, amely helyes értékelést biztosít (így útmutató lámpák!). (Dona Spiritus Sancti)

b) Lendítő erők („Spiritus ubi vult Spirale”). Fuvallat a lélek hatása. Lendület, tűz, nemesedés az emberi élet belső észlelése. Megmozdul, fellobban az ember.

c) Természetfeletti kegyelmek (különös és személyes). Olyan indítások és víziók, amelyek Isten **kivételes** adományai. Ez azután egészen misztikus, egyéni Isten közelségben is jelentkezik (szentek víziói).

Bef.: Ezek mind jelenlétek. Láthatók vagy észlelhetők. Ez mindegy. Embert Isten felé indítók! Ez a lényeg! És az eredmény? Az Istenhez érkező „isteni ember”.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: Hová megy a Mester?

Ebben a beszédláncban az Isten országának kérdése kerülhet megvilágításra. Szó lehet az **Isten-anya** örök Személyéről (Istent keresőkhöz és emberekhez való kapcsolatban!), továbbá az „örök élet-ről” és végül a „mennyei országáról”. – Természetesen ezek a kérdések csak a kinyilatkoztatás fényében világosodnak, és az emberi lélekvagyak csak értelmezhetők.

1. beszéd: „Ad Patrem suum”

Bev.: Vegyük abból a szentírási idézetből, ahol az Istenszemélyekről szól (Pl. a megkereszteléséről...). „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19-20). – Egyről és Háromról!

1. Eglényegű az Atyával.

2. De külön Személyben él az Atyával.

Bef.: Fejtegetssük azt a következtetést: tehát mindig az Atyával van isteni lényegében, de földön élt, meghalt és föltámadott és Atyjához tért emberi természetben való élésében.

2. beszéd: „Ad Patrem nostrum”

Bev.: Lehet az a gondolat, amely most már nem lényegileg, hanem hozzánk emberekhez való viszonylatban értelmezi az égi Atyát. – Kicsoda Ő nekünk?

1. Urunk és Teremtőnk.

Itt az Ószövetség „Isten fogalma” magyarázható. „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14).

2. Atyánk!

Itt az Újszövetség Isten fogalma magyarázható. „Miatyánk...” (Mt 6,9). – Tárgyalását úgy adhatnánk, ha a földi atya és az örök Atya fogalmát vetnők egybe.

Bef.: Az összevetésből adódik: mindenekfeletti így – az örök Atya. Annál is inkább, mert végnélküli életre szült bennünket!

3. beszéd: „In vitam aeternam”!

Bev.: Vegyük az élet magyarázatából. Milyen tartalmú az élet? Véges – látszatban, és végtelen – vágyakozásban. Hová megy a Mester? A hová tartozik!

1. Ő a Végtelen Isten Egyszülöttje.

2. Ő a Végtelen Valóság, élő Személyiség.

Bef.: Ismét így fogható tételbe: kinek mi a lényege, az a hazája. Az isteni Mester csak emberi szem előtt látszott **csak** embernek... „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55). De valóságban isteni Személyben jelentkezett az emberi természete. – Isten, és így az örök mennyország a hazája!

4. beszéd: „In patriam nostram”

Bev.: Ismertessük Mesterünk szavait: „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök...” (Jn 14,3). Tehát olyan hazát, ahol élni fogunk. – Jól jegyezd meg! Az ember végnélküli, de testi-szellemi lény, tehát hozzátartozik valamihez és Valakihez.

1. Ez a hely – a mennyek országa.

Kifejtendő az Írás: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

2. Ez a Személy pedig – Istenatyánk.

Kifejtendő a Szentírás szerint: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Adható ezzel a gondolattal: az ember végnélküli, öntudatos személyes élete a mennyországgal is kapcsolatban, relációban él... Ez az ember és Isten szeretetkapcsolata.

*

II. beszédlánc címe: Szomorúság, vagy öröm?

Tárgya annak a már **többször fejtegetett** lélekhangulatnak, amely az **apostolok lelkét** betöltötte a Mester távozásakor. – De most építsük át arra az alanyi érzésre, amelyet mi érzünk, ha távol van tőlünk a Mester. Ugyancsak építkezzünk arra a lelki tényre és fejtegetssük a **mi örömmünket**, ha velünk

van ismét a Mester.

1. beszéd: A távozót siratjuk

Bev.: A halódótól vagy hosszú útra indulótól való búcsúzás színezése... Hát még a Mesteré?!

1. Távozzat földi útjáról.

2. Távozzat lelkünk szentélyéből.

Bef.: Vágyunk a Vele való élet, szomorúságunk a Tőle való eltávolodás.

2. beszéd: A „Hazatértet” imádjuk

Bev.: Istenfiának mondotta Magát! Most „hazatérése” láttára – Istennek imádkozhatjuk Őt.

1. Hódoló imánk – Istenként imádjuk.

2. Hódoló imánk – Isten áldását várja.

Bef.: Azért lehet boldogító a „hazatérés” tudata.

3. beszéd: Égi országát mi is vágyjuk.

Bev.: Zarándokút az életünk. Sír, vagy élet? Ez a nagy kérdésünk.

1. Vágyunk: életünk boldogsága.

2. Vágyunk érvényre: Mesterünk országa.

Bef.: Nem leívelés, hanem felemelkedés! Ez az élet iránya.

4. beszéd: A „találkozást” boldogan várjuk

Bev.: Mesterünk szava döntő igazság. Szerinte nincs végleges elszakadás.

1. A szeretet szárai örök kötelékek.

2. Az égi találkozás tudatosítja ezt az égi kincset.

Bef.: Mindig az Úrral! Ez a boldogságok boldogsága.

*

III. Beszédlánc címe: „Miért hagyott magunkra a Mester?”

Ennek a tárgya kettős. Igazolandó, hogy erős küzdelemmel kell kivívni isteni hivatásunkat, tovább igazolandó, hogy az elküldendő Vigasztaló az emberi élet igazi erőforrása. Az első emberi erőnket hozza és indítja lendületbe, a másik pedig isteni kegyelmet ad a küzdőnek. Így igaz lesz a tétel: ember küzd és Isten segítségével győzni fog!

1. beszéd: Hivatását befejezte

Bev.: Minden munka befejezést, lezárulást igényel.

1. Megváltó munkát vállalt.

2. Dicsőséges befejezést aratott.

Bef.: Legyen a latin közmondás: „rebus optime gestis...”

2. beszéd: Léleklehetőségeinket megindította

Bev.: Színezzük, mik lettünk volna a Megváltó nélkül és mik lehetünk a megváltás nyomán?

1. Lehetünk a földi küzdelem diadalmasai.

2. Lehetünk az örök élet pálmásai.

Bef.: Felértékelhető az Úr terve szerinti ember, aki a küzdelmekre teremtett hős jellegével harcol.

3. beszéd: A Vigasztalót elküldötte

Bev.: Legyen az emberi erőfeszítések lendülete mellett észlelhető **elernyedés és természetfeletti életre** való felemelkedés lehetetlensége.

1. Isten Lelke kell az embernek.

2. Hogy a lélek tetszetős legyen az Istennek.

Bef.: Ne felejtse: Isten nélkül semmit sem tehettek. Azért a Szentlélek elküldése a megváltott nemzedék végnélküli isteni életének feltétele.

4. beszéd: Ember életét diadalra segítette

Bev.: Vehető abból a természetes hasonlatból, amely szerint a tavaszi lehelet – életfakasztó eső.

1. Felkelti az alvó erőket.

2. Istenivé telíti a véges televényeket.

Bef.: Ez az élettavas az a mi „örök nyarunk” előfutama.

*

IV. beszédlánc címe: „Velünk van-e titokzatosan a Mester?”

Ennek a beszédláncnak az lenne a vigasztaló gondolata, hogy a távozás ellenére **lelki vonatkozásban** mindig velünk a Mester. – Szinte úgy kellene fejtegetnünk ezeket a gondolatokat, hogy el sem hagyhat minket a Mester. Értünk jött a földre Megváltónk, – örök boldogságunk földön, égben egyaránt.

Csak annyiban igaz az „eltávozás”, hogy „földi szemmel nem láthatjuk, de hitünkkel megfoghatjuk”.

1. beszéd: Velünk tanításaiban

Bev.: „Ég és föld elmúlik, de az én igém el nem múlnak” (Mt 24,35).

1. Közölte tanításait – tanítványaival.

2. Közli tanítását szent Egyháza útján.

Bef.: „Örök Hangszóró” a Mester!

2. beszéd: Velünk szentségeiben

Bev.: Legyen a Pó síkság vízvezető rendszerének hasonlata. A vizek éltetik – a rizsföldeket...

1. Látható jeleken át csordul az ég áldása.

2. Láthatatlan módon telítetik a lélek tartálya.

Bef.: Az „erőátvitel” még fizikai vonalon sem látható. Hát még lélekvonalon!...

3. beszéd: Velünk – megismétlődő Áldozatában

Bev.: Mesterünk szava és parancsa az, hogy: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

1. Egyetlen egy az engesztelés véres Áldozata.

2. De megismétlődő a szeretet vértelen Áldozata.

Bef.: Szent forrás a szentmise éltető kegyelemforrása.

4. beszéd: Velünk személyes indításaiban

Bev.: Fejtegethető, hogy **tárgyi** (szentségek, szentáldozat stb.) közlései mellett – **személyesen** is érintkezik velünk a Mester.

1. A szeretet lelki megrezdítésével.

2. A titokzatos egybecsendülés csodájával.

Bef.: Lehet ez a gondolat: van **személyi kapcsolat**, amely a közvetlenség közvetlensége.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckére épített beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Szeretett testvéreim. Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak. Szabad akaratból hívott minket életre az igazság igéjével, hogy zsengeje legyünk teremtményeinek. Értsétek meg, szeretett testvéreim: Legyen minden ember készséges a hallgatásra, de meggondolt a beszédben és nehezen haragvó. Haragjában ugyanis nem azt teszi az ember, ami Isten előtt igazságos. Ezért vessetek el minden tisztátalanságot és mindenféle gonoszságot, s fogadjátok szelíd készséggel a belétek oltott ígét, mely meg tudja menteni lelketeket” (Jak. 1,17-21).

Tartalmi szempontból így emelhető ki igazi kincse: **Isten minden javak forrása, és mi is az Ő szeretetének – zsengei vagyunk.** – Majd azt a gondolatot hangsúlyozza: legyünk **tiszta, szelíd és harag nélküli lelkek, mert ez a lelki előrehaladás eszköze.** – Végül arra az alaptételre hivatkozik, hogy így a belénk oltott és befogadott **ige** meg tudja menteni lelketeket! –Ha pedig egész röviden akarnók egybefogni a fenti gondolatokat, akkor azt is mondhatnók: az élet két személyi pólusának dinamikájáról van itt szó. Nagyon természetes, hogy maga a két pólus, **Isten és ember** is adhat nagy jelentőségű értelmezést (statikum), de itt erősebben akarjuk a **két pólus dinamikáját** hangoztatni. – Hogy azonban az Isten és ember problémájának – legalább az elseje – el ne ködösödjék, azért arról is akarunk adni néhány beszédláncot. – Az ember értékelése olyan sokszor szerepel, hogy azt itt nem ismételjük, de az ember Isten felé való **törtetéséről** szólni fogunk. Figyelnünk kell arra, hogy – bár sokkal kisebb **részletszöveg** is található –, mégis az alapelgondolásban minden beszéd erre a széles alapra helyezendő! Ezt pedig azért kell tudnia a szónoknak, mert csak akkor mozgathat egész biztosan **kis kérdések** területén, ha azoknak **nagyvonalú** alapjait is ismeri. Sőt! Nem árt, ha itt-ott ezekre a kérdésekre is kitér. – A lényeg legyen az a gondolat, amelyet az Írás így fejez ki: „Ezért vessetek el minden tisztátalanságot és mindenféle gonoszságot, s fogadjátok szelíd készséggel a belétek oltott ígét, mely meg tudja menteni lelketeket” (Jak. 1,21). – Az Isten és ember dinamikájának **alanyi** célja pedig: **az ember üdvössége.** – Lássuk most a beszédeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: Az Úr vetette gabona élettermése

Bev.: Az élet sarjadozása – „nagytermészetben” és „kistermészetben” egyaránt a múlt sejtjeiből termeli az új életet. Ennek a tapasztalati ténynek változatosan színezett alakjában igen gyakran mond hasonlatot az igazi „Magvető” a magvetőről: „Hasonlít a mennyek országa az olyan emberhez, aki jó magot vetett földjébe...” (Mt 13,24). Az igazi „**Magvető**” pedig az Isten életkertjének televényébe az evangéliumi magokat hinti. Itt a valóságban az emberlélek a szántóföld, ebben kell fogannia az elvetett magnak, az isteni igének. Azért mondja az Írás: „Szabad akaratból hívott minket életre az igazság igéjével, hogy zsengeje legyünk teremtményeinek” (Jak. 1,18). – De hogyan megy ez végbe? Ez a kérdésünk. Hallgassuk!

1. Vet az Isten.

Az igazi Magvető már a teremtéskor életmagvakat vet. Istentől vettük mi az élet leheletét és ezzel a szellemiség égi csodáját. Lényege: urai vagyunk az anyagnak, ha szellemivé bontakozik rajta az élet.

a) A „**magvak**”: a rejtett készségek a jóra. Az Írás ezt mondja: „A mag Isten igéje” (Lk 8,11), ez adja a készséget a jóra. Ezek az égi magvak szellemi kincsekkel telítik az ember lelkét, hogy szellemi lehessen az ember.

b) A „**magvetés**” pedig: a Mester tanító munkája. Ezért mondja az Írás: „Aki a jó magot veti, az az Emberfia” (Mt 13,37). Ezt példabeszédnek mondja, de szolgálatnak hirdeti az élet számára. Ő maga három éven át tanít... Tanítványait további tanításra küldi: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet... és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19 és 20). Tanítványai az „élő tanítás” további tolmácsai és így az isteni magvetés szolgálói. Higgy nekik ember, ők **isteni** parancs végrehajtói!

2. És ennek eredménye: örök üdvöt arat az ember.

Ha a magvetés természetes eredője a zöldülő gabonatermés, akkor természetfeletti lesz az igehirdetés eredménye.

a) A lélek természetfeletti **bontakozása**... Hiszen az Úr parancsa is ez: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). Ennek értelmében bontakozik a lélek: „aki az igét meghallgatja, megszívleli és termést is hoz: egyik százszorosot, másik hatvanszorosat, némelyek meg harmincszorosat” (Mt 13,23).

b) Végső eredménye lesz a lélekkincsek bőséges **aratása**... Ez az aratás Isten csűrje számára való aratás lesz. Ezért mondja Máté: „Szórolapáttal kezében kitakarítja szérűjét és csűrbe gyűjti búzáját, a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti” (Mt 3.12). – Kérdezhetnők: mikor lesz ez az aratás? A feleletet az Írás adja: „Az aratás a világ vége” (Mt 13.39)... És ki az arató? Hallgassuk csak: „az aratók pedig az angyalok”... (Mt 13,39). De Isten nevében, mert: „Az **Emberfia** elküldi angyalait” (Mt 13,41).

Bef.: Zárószavunk örömteli felsóhajtás: légy boldog ember, mert „élettelevényedet” isteni „magvakkal” hinti tele a „Magvető”, és ha „gabonává” érlelődött a lelked, reád is áll majd a szent ígért: „Akkor az igazak ragyognak majd, mint a nap, Atyjuk országában” (Mt 13,43)!

2. beszéd: Mik a „jó aratás” feltételei?

(Erkölcsi beszéd: Az isteni aratás feltételei)

Bev.: Talajművelés, vetés az aratás alapja. Ezután a remény éltet. De mindez előkészület. – Kérdés marad: mit kell tennünk, hogy jó legyen az aratásunk? Ha képletes beszédnél maradunk, akkor a gyomirtásra kellene gondolni. – De lélekaratásnál lelki dolgokra kell felfigyelnünk. Ma felhangzik a liturgiában ennek a feladatnak részletezése. Keressük tehát, mit kell tennie Isten földmunkásának?

1. Vessetek ki minden tisztátalanságot.

Krisztus apostola fenti tétellel kezdi a jó aratás feltételének pontozását. „Ezért vessetek el minden tisztátalanságot és mindenféle gonoszságot” (Jak. 1,21).

a) Mi a tisztátalanság? Olyan gaz, amely elnyom minden lelki fejlődést. Lehúz a földre, leszűkíti érdeklődésünket – testi élvezetre. Pedig a lelki aratás az ég felé emelkedő emberhalászok gyűjtögetését tételezi fel.

b) Örök csűrben nincs helye a tisztátalannak. „Nem tudjátok, hogy a gonoszok nem részesülnek Isten országában?” (1Kor. 6,9).

2. Szelídségben teremjétek a lélek gyümölcseit.

Majd az alázat és szerény élet gyakorlatát jelzi a gyümölcshozás feltételének. „Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad” (Jak. 4,6).

a) Meghajlás – az isteni törvények előtt. Ez alázat, mert a felsőbb égi hang elismerése. Ezek az igék Isten szavai. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). De tenni is kell! Mert: „Én nem ítélem el azt, aki hallgatja tanításomat, de nem tartja meg... Van bírója annak, aki megvet engem és nem fogadja el tanításomat. A tölem hirdetett ige ítéli el őt az utolsó napon” (Jn 12,47 és 48).

b) Szelíd befogadása – az isteni kegyelemnek. „Isten a kevélyekkel szembeszáll, az alázatosoknak viszont kegyelmet ad” (1Pét. 5,5). „Mint az ő munkatársai, figyelmeztetünk titeket, hogy Isten kegyelmét ne vegyétek hiába” (2Kor. 6,1).

Bef.: Az üres kalász hivalkodva emeli fejét az ég felé, de a **telt** alázattal hajlik az **ég előtt**. Jól tudja, amit keblén hordoz, az az ég ajándéka.

3. beszéd: Minden jó az Istentől

(Dogmatikus beszéd: A jó eredete)

Bev.: Az ember igazi képét az a jelenet adja: amfora, amely Istentől vesz, és szóró marok, amely mindenkinek ad. – Kitől mindez? A Teremtőtől. „Az Úré a föld s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója. Mert a tengerekre ő alapította, s a folyók fölé ő állította” (Zsolt. 23,1-2).

1. Ősi és örök Jóság az Isten.

Miben mozog a világ és az ember? A világnézetek kérdése és kutatásának tárgya ez a pont. Kettős irányba szakad az emberek tábora.

a) Bizonytalanság kódében? (pesszimizmus). Ezek a sötétlelkűek **mindenben** rosszat keresnek és találnak. (Hartmann, Schopenhauer, Heidegger).

b) Az örök Jóság világában? (optimizmus). Ezek fényben élnek. A világ jóságát és az ember boldogságát látják... „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). Igen,

igen. Az örök Jóságot. Ez a krisztianizmus!

2. Kiáradó Jóság az Isten.

Zárt szentély-e a Jóság?

a) Önmagáé? A Háromszemélyű egy Istenben harmadik Személy a Szeretet. De ennek végtelensége – a kiáradásban mutatkozik. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) Szeretettől kiterjedő. Mit tesz? „Hűségét megtartja örökre, igazságot szerez a méltatlanul szenvedőknek, eledelt ad az éhezőknek, az Úr megszabadítja a foglyokat, az Úr látókká teszi a vakokat, az Úr felemeli a lesújtottakat, az Úr szereti az igazakat, az Úr megoltalmazza a jövevényeket, felkarolja az árvát és az özvegyet, de elpusztítja a bűnösök útjait” (Zsolt. 145,7-9). „Megjelent nekem a távolban az Úr: örök szeretettel szeretlek téged, azért könyörületességemben magamhoz vontalak téged” (Jer. 31,3).

c) Világé és emberé? Mindeneknek Ura és Alkotója, de az utóbbi a lényeg. Miért? Mert szabad és szellemi lények alkotják ezt a tábort, amelynek behódolással kell Isten felé fordulnia. „Mondá pedig Tóbiás: Áldalak téged, Uram, Izrael Istene, mivel sújtottál, de meg is gyógyítottál engem” (Tób. 11,17).

Bef.: Így: a mi jóságunk is! Kérve kérjük, hogy áradjon a mi lelkünkbe ez az isteni Jóság. – De lássuk és kövessük is: „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105).

4. beszéd: Minden jó az Istennél

(Dogmatikus beszéd: Jó az Isten közelében)

Bev.: De nemcsak Tőle jön minden jó, hanem **Nála** marad minden jó. Így aki mindent akar bírni, annak Hozzá kell közelednie. – De hogyan érhető el ez a földön?

1. A Forráshoz törünk.

Az ember természete, hogy odafordul az Istenhez. Erre hangolja a lélek, amely az eredeti, ősi Valóságához tör. Jól mondja az Írás: „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető (Róm. 1,29-20). – De miért teszi az ember?

a) Hogy merítsünk. Az Isten az élet forrása. „És azon a napon: a hegyek édes musttól csepegnek, s a halmokon tej folyik, és Júda minden patakjában víz ömlik; és forrás fakad az Úr házából, és megöntözi a Tövisek völgyét” (Joel 3,18). Belőle merít az élet vándora. „Örömmel merítetek majd vizet a Szabadító forrásaiból” (Iz. 12,3).

b) És bontakozzunk... fejlődünk... életvirággá alakuljunk. Erről zeng a királyi Zsoltáros: „Olyan az ember élete, mint a fűé, virítása olyan, mint a mező virágáé...” (Zsolt. 102,15). „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13).

2. A forrásnál élünk.

És így Belőle élünk földön és égben egyaránt.

a) Földi életben – kezdet. A földi életre áll ez az isteni parancs: „Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveiért!” (Sir. 39,19).

b) Örök életben – végnélküli. Díszük örök. „Az igazak felvillannak és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovaharapózik” (Bölcs. 3,7). „Akkor az értelmesek ragyogni fognak, mint az égboltozat fénye, s akik igazságra oktattak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok” (Dán. 12,3). Boldogságuk teljes. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Így mindig Vele vagyunk, és mindig boldogok leszünk. Csak vegyük azt észre, hogy most is Vele vagyunk! **Ezt az észrevezési kegyet** kérjük az Istentől!

*

– Majd **rövid** vázlatban ezek a **beszédtételek** ajánlhatók:

1. beszéd: A jó és tökéletes Istentől

(Dogmatikus beszéd: A teremtmények belső értéke)

Bev.: „Nagyon jó az Úr minden műve!” (Sir. 39,21).

1. Jó minden, amit Isten ad.

a) Írás tanítja: „És látá az Úr, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Élet így mutatja: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik” (Jak. 1,17).

2. Mert a jóságból csak jóság fakad.

a) Istentől – igen. „Bőséget ad néked az Úr minden jóban” (5Móz. 28,11).

b) És az embertől?...

Bef.: Ezért: „Jobb az Úrban bízni, mint emberben reménykedni. Jobb az Úrban bizakodni, mint fedelmekben reménykedni” (Zsolt. 117,8-9).

2. beszéd: Honnét az élet kincse?

(Dogmatikus beszéd: A lét eredete)

Bev.: Minden eredet után kutat.

1. A mindenség – Istentől.

„Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26).

2. Az ember is – a magasságból.

„Megalkotta tehát az Úr Isten az embert... arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

Bef.: Isten az egész mindenség értéke.

3. beszéd: Kicsoda tehát az ember?

(Dogmatikus beszéd: Isten zsengeje)

Bev.: Kicsoda az ember?...

1. Istentől küldött „Isten képe”.

Lehetőség. „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

2. Istenhez térő – kialakult Isten képe.

Életszolgálat után – valóság: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16).

Bef.: Az isteni természet hordozója.

4. beszéd: Az „isteni lehetőség”

(Erkölcsei beszéd: Az emberi nagy öntudat)

Bev.: Mi lendíti erős életre az embert?

1. Az isteni hivatás tudata.

„...méltóan éljétek ahhoz az Istenhez, aki meghívott dicsőséges országába” (1Tessz. 2,12).

2. Az isteni kegyelem kiáradása.

„A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

3. A megszentelődés biztos reménye.

„Egy a Test és egy a Lélek, mint ahogy hivatástok is egy reményre szól” (Ef. 4,4).

Bef.: Az ilyen önértékelés – a megszentelődés alanyi motorja.

* *

Beszédláncok

a) *alcsoport: Az Isten lényegét és a lélek felkészülését egybefoglaló beszédláncok*

I. beszédlánc címe: A változatlan Isten

E beszédlánc az **Isten lényegének** kérdésével foglalkozik. Mégpedig azért, hogy a személyes lét két pólusának elsejét, a **Mindenhatót** némileg az emberi ész előtt is megközelítően értelmezni próbáljuk. – Lelkünk előtt ugyanis nagyon fontos az: ki az, akihez ősi lendülettel tör az életünk? „Én vagyok az Úr, és senki más, rajtam kívül Isten nincsen!... Én vagyok az Úr, és nincs több, ki a világosságot alkottam s a sötétséget teremttem, ki boldogságot szerzek és bajt teremtek; én, az Úr, cselekszem mindezeket!” (Iz. 45,5-7). – A fő kérdés tehát ez: kicsoda az Isten? – Tárgyilag tehát azt fogjuk fejtegetni: hogyan és miképpen állítható elének a Mindenható az Ő belső teljes élettartalmával és legtökéletesebb tevékenységével? – De természetesen mindig figyelemmel kísérjük, hogy a mindenség mozduatlan Személye, Sarkcsillaga.

1. beszéd: Örökkévaló Lét

(Dogmatikus beszéd: Isten az ősi Lét)

Bev.: Értelmünk ereje eljut az Istenhez, a kinyilatkoztatással világított ész megközelíti tartalmát. Figyeljük csak meg az emberiség történetét. Isten léte és léttartalmának kutatása örök útja volt az emberi szellemnek. – Kicsoda tehát az Isten – léttartalmat tekintve?

1. Az örök „Van”.

Legpregnansabb kinyilatkoztatás erre Mózes „égő csipkebokor” jelenete.

„Mondá az Isten Mózesnek: Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14).

a) Az örök „Van”. Ez a lénytartalom. Annyit jelent: **a létezés**. Tőle minden és Benne minden. Izaiás ezt mondja: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26). Az evangélista pedig ezt mondja: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). És mit szól ehhez az értelem? Az átfutó létet és gyökérzetét nem tudja megközelíteni az Isten nélkül. Ezért egyetemes az Isten hite.

b) De teljesen független Lét! Ezt pedig így írja az Írás: „Amint az Atyának élete van önmagában, úgy adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában” (Jn 5,26).

2. Az önbíró, végtelen Személy.

A lét – emberfogalom szerint lehet, amint van is – önbírásnélküli. Igaz, hogy ezek véges és nem teljes, tökéletes jellegűek és így – önmagukat tekintve – kizárják a **végtelen** fogalmát. – Isten tehát milyen Lét? Végnélküli Végtelen. De nemcsak egy gyökérzet, hanem önbíró, öntudatos – **személyes Lét**.

a) Isten – mindennek Ura. „A föld azonban pusztá és üres volt és sötétség volt a mélységek színén: de az Isten Lelke ott lebegett a vizek felett” (1Móz. 1,2).

b) Isten – Szellem. „Lélek az Isten: akik imádják, lélekben és igazságban kell imádniuk” (Jn 4,24).

c) Sőt a szellemnek Atyja. A személyeknek **is** Teremtője.

d) Isten – törvényeket ad, célokat tűz ki. Tehát Személy.

Bef.: Mi a legnagyobb érték reánk nézve? Személy az Isten, Akihez az emberszemély a tisztelet és szeretet útján felemelkedik.

2. beszéd: Ingathatlan valóság

(Dogmatikus beszéd: Az Isten változatlan)

Bev.: Ezt a beszédet kezdhethők Dávid szavaival: „Azok elmúlnak, de te megmaradsz, és mint a ruha, mind elavulnak, elváltoztatod őket, mint az öltözetet és elváltoznak, Te azonban ugyanaz maradsz, és éveid el nem fogynak” (Zsolt. 101,27-28). – Mindez azt jelenti: Isten változatlan. – És részleteiben hogyan értelmezendő?

1. Nem néma elszigeteltség.

Olyan „Van”, akitől csak eredet, de nem célok és célbasegítések folynak? („örök anyag”)... „Meduza arca előtt megdermedne a vallásos élet” (Schütz). Nem – deista Teremtő. Tőle, Benne mozog és él minden...

a) Valóságos Irányító, Gondviselő, Átjáró! „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

b) Így tehát valóban – **tevékenység**. Befelé – Szentháromság. És kifelé – Teremtés, Megváltás, Fenntartás, Gondviselés.

2. Állandó tiszta tevékenység.

a) Belső életet élő. „Amint engem küldött az élő Atya és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, énáltalam él” (Jn 6,57). „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). „Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy” (1Jn. 5,7).

b) A Teremtő, Gondviselő – munkát végző. Így mindig tevékenykedő. Ezért mondja a hittudós: Isten a tiszta tevékenység (actus purus). Ezt fejezi ki gyönyörűen Szt. Ágoston: „mutass nekem, nem mondom keresztényt vagy zsidót, hanem pogányt, bálványimádót, ördögtisztelőt, aki Istent nem vallja mindenhatónak; Krisztust tagadhatja, a mindenható Istent nem tagadhatja” (Term. 140,21).

Bef.: De aki változtat, az nem változik? „Mert minden gyorsnál gyorsabb a bölcsesség, tisztaságánál fogva mindenén átjut: mert Isten erejének párája, s a mindenható Isten dicsőségének tiszta kifolyása, ezért semmiféle fertőzés nem éri, mivel az örök világosság kisugárzása és Isten fölségének szeplőtelen tükre és jóságának képmása, bár egymagában van, mindent megtehet; bár magában marad, mindent megújít, és nemzedékről nemzedékre betér a szentek lelkébe, s őket Isten barátaivá és prófétákká avatja” (Bölcs. 7,24-27). – Így marad változatlan az Isten.

3. beszéd: Örök Jóság

(Dogmatikus beszéd: Isten – a Jóság)

Bev.: Az ember közbeszédjének csengése mindig „jó Istennek” hirdeti az ég Urát. Mintha azt mondaná ez a megszokott felkiáltás: Urunk a valóságos Jóság. Ennek tárgyi tartalmát vizsgálva kétvonalú lehet kutatásunk. Milyen Isten Önmagában és milyen hozzánk való viszonyában?

1. Önmagában.

A kérdésnek első részére könnyű a felelet. És ez így szól: Isten a legtökéletesebb. De tovább kérdezhető: a legtökéletesebb Lény milyen lehet?

a) Lehet-e rossz akarat? („Böse-Wille”). Sötét lelkek manicheista felfogása (Hartmann).

b) Lehet-e gyarló akarat? (Hol lenne a tökéletesség?)

c) Csak Jóság lehet, mert ez a létben fogalmilag is a Legtökéletesebb. – Mi ez? Mindennek egyenúlyozott bírása, mindennek rendezett akarása és mindennek célbasegítő tevékenysége.

2. Múveiben.

Mik ezek? Angyalvilág, anyagi világ és embervilág.

a) Teremtésben – jóságos. „Mert szereted mindazt, ami van; mit sem utálsz abból, amit alkottál; mert ha gyűlöltél volna bármit is, meg sem teremtetted, meg sem alkottad volna” (Bölcs. 11,25).

b) Gondviselésben jóságos. „Mindeneknek szeme benned bíz, Uram, és te idejében megadod ételüket. Megnyitod kezedet, és betöltesz minden élőt áldásoddal” (Zsolt. 144,15-16).

c) Szerető vezetésben – jóságos. „Úgy szerette Isten a világot, hogy megszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

d) De adományában is bőséges. „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik” (Jak. 1,17).

e) Irgalmában – jóságos. „Áldjátok az Urat, mert jó, mert irgalma örökkévaló” (Zsolt. 135,1). Menjetek csak és tanuljátok meg mit tesz az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot” (Mt 9,13).

Bef.: Hát igaz az, hogy „gyámoltalanok” vagyunk a földön? Úgy igen, hogy szabad akarattal élő és gyarló természettel ingadozók. Ezért kell a jóságos Isten, Aki karjaiban tartja és ölébe zárva gondozza nagy feladatok előtt álló, életútra indított és sok nehézséggel küzdő drága gyermekét. Gyenge az ember, de végtelenül jó az Isten!

4. beszéd: Tiszta Szeretet

(Dogmatikus beszéd: Isten a Szeretet)

Bev.: Lényegében keresve az élő Személynek, Istennek, angyalnak, embernek legnagyobb értékét – a szeretetben lehet azt feltalálni. Nem ok nélkül mondja János apostol: „az Isten szeretet” (1Jn. 4,8). – Képére alkotott lények ebből a lényegből kaptak legtöbbet és legértékesebbet.

1. Isten Önmaga szeretetének tárgya.

A Legtökéletesebb Személy – Önmagát szereti.

a) Különösen kiemelve – a Szentháromságban. – Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17). „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is

titeket” (Jn 15,9).

b) Egyenesen tanítja is az Írás, hogy Isten mindent Önmagáért teremtett. „Az Úr mindent Önmagáért alkotott” (Péld. 16,4).

c) Az ész el sem bírhatja azt az állítást: **Isten külső ok indításából** árasztja a szeretetet. Minden szeretethullám **Belőle** és **Hozzá** visz! De ez nem olyan kizárólagos, hogy más embert nem részesít szeretetében. Sőt!

2. Isten szeretetének tárgya: minden kívüle való.

a) Világot tekintve: „Mert szereted mindazt, ami van; mit sem utálsz abból, amit alkottál; mert ha gyűlöltél volna bármit is, meg sem teremtetted, meg sem alkottad volna” (Bölcs. 11,25). „Játszadostam a földje kerekéségén, és gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között” (Péld. 8,31).

b) Embert tekintve: „gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között” (Péld. 8,31)... „Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak s csűrökbe sem gyűjtenek: mennyei Atyátok táplálja őket” (Mt 6,26)... Ezt mutatja az egész üdvösségtörténet és Krisztus egész élete. Nem mutathatunk be senkit olyan embert és lelket szeretőnek, mint a mi Urunk Jézus Krisztust, Aki életét adta juhaiért.

Bef.: János apostol is mindig ezt hangoztatja embertestvérek között: „szeressük egymást” (1Jn. 3,23). Krisztus is ezt hirdette mindenekfelett. Szt. Pál is ennek végnélküliségéről zengi fenséges dalát: „Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom... „Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). – Örök érték: csak a szeretet!

5. beszéd: Isten az örök boldogság

(Dogmatikus beszéd: Isten – a Boldogság)

Bev.: Az önbírási lényeges tartalma a belső harmónia, amelyet a boldogság fogalmával jelzünk. Emberben ez igény, törtetés. Az Isten Személyben – **valóság**. Így értelmezhető ez a mondat: Isten az örök Boldogság. – És vizsgálat tárgyává téve a tételt, mit látunk?

1. Önmagában boldog az Isten.

Először Önmagában nézzük az Istent.

a) Egység – a Végtelen isteni Valóságban. Ez már **minden** birtoklást és így **boldogságot** jelent.

b) Három Személyben. Ez az önismeret. – Fiúban önszeretet, – Szentlélekben mint valósítója. Így tehát a Szeretet lévén a boldogság teljessége ennek külön Személyben való birtoklója. Az Ő boldogságához minden árnyék. „Miért mondasz engem jónak? – Senki sem jó, csak az Isten” (Mk 10,18 és Lk 18,19).

2. És a mi részünkre is boldogság az Isten.

A boldogság földi és örök értelemben mérlegelendő.

a) Földi. Mit jelent? Lelki egyensúlyt. Lelki élvezetet.

b) Égben. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12). – „Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világossággul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32).

Bef.: Idézzük Szt. Pált! „Mikor pedig majd minden alája lesz rendelve, maga a Fiú is aláveti magát annak, aki mindent alávetett neki. Akkor Isten lesz minden mindenben” (1Kor. 15,28).

*

II. beszédlánc címe: Az isteni ember jellemvonásai

Az első csoporthoz tartozó második beszédlánc: az **emberi lélek felkészüléséről** szólna. Azért jelentős, mert így nekiindulva biztosan járhatnak az Isten felé vezető zarándokutat. – Tárgyi szempontból úgy kellene beállítani ezt a beszédláncot, hogy minden egyes beszéde egy-egy vonást ragadjon ki. Tervezetünk három **negatív** jegyet és két **pozitív** jegyet emel ki. Hogy miért ezeket, annak az a magyarázata, hogy ezek a napi Szentleckében találtnak. Azt pedig fontosnak tartjuk, hogy beszédeink a napi szent szövegre támaszkodjanak. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: A gonoszság elhagyói (Erkölcsei beszéd: A bűn elhagyása)

Bev.: Istentől jövet nem lehetünk a sátán rabszolgái. Az Írás figyelmeztet is erre: Isten szabadjai sohase legyenek a sátán rabszolgái. – De hogyan valósíthatjuk ezt életté?

1. Temetői a bűnnek.

Persze ez a mondat **parancsként** hangozzék! – De vajon temethet-e ember bűnt?

a) Emberi erővel soha! Hiába az ember iparkodása. Isten sértést csak Isten teheti jóvá.

b) Isten kegyelmével mindig. Ezt adja is az Úr. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). – Ezért volt a **régi áldozat**, és ezért van a mostani **élő Áldozat**. – Még személyes közlője is vagyon: „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,22-23). Élj vele ember, hogy temetője légy a bűnös múltnak.

2. Feltámasztói az erényes életnek.

De csak temetés a mi életünk? Mesterünk életútja – feltámadásban dicsőül és minket is újjászületésre indít.

a. Bőséges bennünk a megszentelő kegyelem.

b. Legyen lendületes az életrefakasztás égi bontakozása. Úgy értem: égiek felé törő bontakozás!

Bef.: Isten fiai kik lehetnek? Az Isten engedelmesei! „Parsifal” szerint a „balga szentek”. Azok, akik **mindig** és **mindenben** Isten hangját keresik és a szeretet lendületével törnek Felé.

2. beszéd: A tisztátalanság elvetői (Erkölcsei beszéd: A tisztátalanság elhagyása)

Bev.: A születés percétől az ember – a **személyes büntől** – tisztán jár a földön. Fakadó rügy... Kipattant szírom... Virágba szökkenő életkezdet! Mindaddig, amíg **tudatosan** nem szakít Istennel! – Van-e szebb, mint a tisztaszemű gyermek, akinek szempárjában tükröződik ártatlansága? – Mivé legyünk tehát?

1. A test örömeinek igényesei legyünk?

Az élet előretörés és töltekezés.

a) Minden Isten terve szerinti fejlődés – előrefutás. Ezt **kell** is igényelni. Bimbóból – virág – szírom – termés...

b) De **csak** a testi élet felzendülő örömeit keresni az élet lecsuszamlását és öszeroppanását eredményezi. – Miben áll ez? Venus örömberkeinek és ösztönös örömeinek keresésében. – Serdülőkor („kíváncsiság” kísértései)... Ifjú kor (a „Venus-dal” csábításai)... Vigyázz, ember! Ne légy a „Demon meridianus” áldozata!

2. Vagy lélek boldogságának áhítozói?

Aki életforrást tisztel és a jövő életerőket óvakodva védelmezi, az az Isten adta életörömök szent ligeteibe kerül. Ilyennek keretei szélesek.

a) A tudás ligete.

b) A művészet berke.

c) Az erkölcs területe.

d) A szociális élet boldog tanyája.

e) A vallásos élet hegyorma.

Bef.: „Fehér ruhás” lelki ember! Vigyázz! Folt ne érje Isten adta szent életköntösödét!

3. beszéd: A megszólások kivetői (Erkölcsei beszéd: A nyelv bűne)

Bev.: Isten ígéje az élet ígéje, ember szava pedig legyen hangszórója az isteni ígének! – Ez volna az a parancs, amely természetünkön át csendül a lélekben. Azért volna „Isten angyala” az az ember, aki harsonázva harsonázná Isten szent ígését. – Ebben a pontban keresendő először az isteni ember hitvátságos életjegye. Miben áll ez?

1. Istennek hírnökei legyünk.

Mindenki küldött. Miért? Hogy hirdessük Isten dicsőségét.

a) Felfogván tanításait – lélekbe zárjuk. Ennek persze ez az első lépése: halljuk magunk lelkében. Halljuk Isten ígértetésében. Különösen azt, hogy **minden** ember Isten fia.

b) Felfogva tanításait – hangoztassuk. Magunk tudjuk és higgyük, de másokkal is közöljük. Mindenki legyen tanító. – De különösen abban: Isten fia a **te felebarátod is!** Tehát így szólj róla!

c) Végül te is azt hirdesd **szóval**, amit felebarátodról közölt az Úr Isten teremtő tettel. **Ő jót** teremtett! Te nem mondhatod rossznak a jót! Legfeljebb segítsd, hogy **jóra** forduljon vissza a **rossz**...

2. Megszólalásokat sohase terjesszünk!

De küldetett-e ember **ítéletre**?

a) Istené az ítélet!

b) Istené a hirdetése. Ezért emberajak ne nyílják mások megszólására. „Lám a nagy hajót, még ha erős szél hajtja is, a kis kormány oda irányítja, ahová a kormányos akarja. Így a nyelv is kicsiny testrész ugyan, de nagy dolgokat visz végbe. Lám a csekély tűz mekkora erdőt gyújt föl. A nyelv is tűz, gonoszsággal telt világ. Tagjaink közül a nyelv az, mely beszenyezi egész testünket, sőt, a pokoltól lángra lobbantva, egész életutunkat fölégeti” (Jak. 3,4-6). – Jól jegyezd meg: Isten szeretetre és szeretetgyakorlásra küldött!

Bef.: Kicsoda az „Isten angyala”? Aki követi az Úr küldötte igazi angyalok példáját és jót hirdet embertestvéreinek! Jegyezd meg a hasonlatot: „Egy a törvényhozó és a bíró: ő, akinek hatalma van, hogy fölmentsen vagy elmarasztaljon. Te pedig ki vagy, hogy felebarátodat megítéled?” (Jak. 4,12). Csak a jót hirdető ember lehet a **szeretet trubadúrja!**

4. beszéd: Az ige szelíd befogadói

Bev.: Szerető Isten természetében és kinyilatkoztatásaiban **életdalt** zeng az emberfia számára. Olyant, amely **reáhangol** az Isten terve szerinti életre. Ennek első hatása: lélektelevény készség.

1. Élő televényei az „isteni” magvaknak.

Emberlélek hallja az isteni dalt. A tevékenységre indítótól. Az igaz **Magvető** dalát.

a. Magvetője számára kidolgozza lélek televényét. Puha ágyat Isten magvai számára. Szántás előzi, gondozás követi.

b. Azután „termést” teremt. Miért? Mert a mag „meghal” és azután támad életre. **Lélekrejtélybe** zárja, **saját** életében – életre fakasztja.

2. Virágbaszökkentői Isten vetésének.

De még további feladat is vár.

a) Az életre kelő magból sudaras hajtás nőjön!

b) A hajtás virágba szökkenjen!

c) A pompázó szirmú virág örök élet gyümölcsét teremje! Lám: ez az, amit belső lendületben követel az Úr!

Bef.: Mi tehát az Isten házanépe életjele? **Belső lendület** a sötétség hatalmai ellen és áldozatos törtetés az életkincsek **örökértékűvé teremtésében!** – Így ismernek reád, hogy Isten fia vagy!

5. beszéd: Legyen a szeretet gyakorlója

(Erkölcsei beszéd: A szeretet gyakorlása)

Bev.: Aki Isten berkeit járja, az a szeretet zsongását hallja. Dalol a virág, a rét, a madár és szeretetet sugároz minden. – És az Isten? Hiszen Ő adta mindezt. – És az ember? Keresse ezt a világot, mert ez a fény és öröm világa.

1. A harag az önzés-világ éjszakája.

A szeretet – hajnalpír. A szeretet – napsugár. A szeretet – melegítő erő. És a harag?

a) Sötétlátás éjszakája.

b) Sötét tervek kohója.

c) Végül gyűlöletnek szortyogó odúja.

2. Végül is éjszakai lelkület termelője.

a) Ember lelkét is ilyenné alakítja.

b) Gonosz élet fakasztója.

c) Gyűlölet örök sötét réme.

Bef.: A harag és gyűlölködés nem Isten otthona. Ez a sátán világa. Vigyázz ember, hogy a „szere-

tet paradicsoma” helyett tanyát ne üss a „harag birodalmának” és birodalmában, mert ott a sátán rab-szolgája lesz fékevesztett ösztönös életed.

* *

b) alcsoport: Az Isten és ember dinamikai kapcsolatáról szóló beszédláncok

I. beszédlánc címe: A lélek jóságának forrása

Valójában arról lenne szó, hogyan lehetne a jót közlő Atya bemutatásával az embernek lelkét az optimista világszemléletre hangolni. – Nagyon gyakori a vád, hogy a mi világnézetünk épp a természetfölötti és örök vonalak hangsúlyozása miatt könnyen átsiklik a **földi életen** és kizárólagosan a **természetfeletti** világgal foglalkozik. Pedig amint egyenesen hitellenes lenne az emberi erők túlértékelése (pelagianizmus), épp úgy hiba lenne olyan „harangozás”, amely a földtől elszakadva kizárólagosan a természetfeletti és örök otthont hirdetné. – A mostani beszédláncnak az volna a célja, hogy a természetes életet alpnak kínálja, amelyen kiteljesülve boldogul az ember a földön és az égben egyaránt.

1. beszéd: A Teremtő lényege és a teremtés (Dogmatikus beszéd: Isten működése – kifelé)

Bev.: Kitől az élet? Az **Ő lényege** mutatja a Tőle származó világ belső értékét. Istentől minden, tehát az **Ő lénye** megadja a világ értelmét és értékét is. – Mi az Isten, és mit áraszt az Isten?

1. Isten maga – a Jóság.

Az Írás igazolja és az emberi elme is követeli.

a) Az Írás szerint: „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne (1Jn. 4,16). – Mi a szeretet alapjában? Jót látni, jót akarni és jót tenni. Isten lényegét ezek a jegyek jelentik.

b) Az értelem is ezt követeli. Nincs tökéletes teljesség – a jóság nélkül. Isten végtelen tökéletessége feltételezi a jóságot. – Csak teljesen elsötétedett lelkű emberek beszélnek „ősi rosszról” (manicheizmus stb.).

2. A jó Isten teremtése – jóság.

Világ – a „nagy”, ember – a „kicsi” – csak jó lehet.

a) „Látta az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Emberre is áll! Mert róla is mondotta Isten. Sőt neki minden jót adott. Paradicsomot! – Lélek-kincset! – Igaz ugyan, hogy bűne így szól: „Mikor aztán látta az Isten, hogy nagy az ember gonoszága a földön s hogy szíve minden gondolata mindenkor gonoszra irányul, megbáná, hogy embert alkotott a földön” (1Móz. 6,5-6). De ez inkább az ember gyengeségére, mint a Szeretet sugárzásának bánására vonatkozik. Sajnos, az emberi szabadakarat nem volt erőálló!

Bef.: Boldog legyen az ember! Isten napja virrad „otthonára”, Isten lelke csillan lélekszentélyében és Isten lelke vonzza örök otthonába. Ezért énekelheti az ember: „Segíts meg, Uram, mert pusztulnak a szentek, emberfiak közt a hűség megfogyatkozott” (Zsolt. 11,2).

2. beszéd: A Megváltó áldozata (Dogmatikus beszéd: A megváltás)

Bev.: A Teremtő jóságkincsét elfecsérelte az első ember... Sajnos, fecséreli a későbbi unoka is... **Én is** a gyarlók közül. – De a szeretet Istene nem veti el az elesetteket. – A megváltás műve – ember-élet újjászületésének lehetősége. Mi tehát valóban a megváltás? A jóság túlradása. És mi a belső értéke?...

1. Kedves áldozat az Üdvözítő élete, halála –Istennek.

Lehet-e jóvátenni a bűnt? Istent sértőt alapvetésben csak Isten szeretete teheti jóvá. Isten szeretete pedig – Isten földreszállásával indul és alázattal diadalmaskodik.

a) Küldetése – megváltás. Jézus küldetése ez: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Jött, hogy megváltson.

b) Tanai: megváltói. Ige hirdetése és ige követése végül is – ember üdvözítése.

2. Boldogító kegyelemforrása – embernek.

De csak áldozati oltár a Kereszt? Kegyelemforrás!

a) Mindenkié. Bár a Mester elsősorban a zsidókhoz jött, mégis végül mindenkié.

b) De kisajátítandó. Ez a kegyelem azonban szerzendő, léletté alakítandó, és így üdvösséget biztosíthat.

c) Ebben azután együttes Isten és ember munkája. Itt azután igaz, hogy a felhasznált együttes munka léletté lesz.

Bef.: Áldozat – megváltás! Ez pedig az Isten jóságának szent jele! Csak használja az ember: járván sokszor a szent forrás táján. „Mint a szarvas a friss víz után...”

3. beszéd: A Szentlélek megszentelése

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek működése)

Bev.: Mivé lehet az ember? Isten fiává – **jelképesen** és Isten fiává – a megszentelő kegyelem útján – **valóságban**. Minden ember Isten teremtő tervében a föld ura és alakítója, de a megváltás örömhíre Isten természetének részese lehet. – Honnét ez a belső átalakulás?

1. Krisztus szerezte.

Az emberi élet vonala: Istenhez fonódás. Az első ember elszakadása – eltávolodás. De Istentől, az örök Igazságtól véglegesen **nem** távolodhatunk.

a) Megváltói működése szerezte azt a jogot, hogy ismét gyermekeinek nevezessünk. Szt. Pál szerint: értünk szóló áldozat lett! „Íme az Isten Báránya...” (Jn 1,29). – mondja róla Szt. János. Így: Áldozat és életet szerző.

b) Isten Egyháza közvetíti. „Legeltesd juhaimat...” (Jn 21,16). Így: hazavezetendők. De hogyan? A földi élet üde legelőjén Isten természetének közlésében biztosítja azt az életet, amely a természetes emberinél magasabb rendű. – Mit tudunk róla? Részesei vagyunk az Istennek. Életünk boldogan telhet a földön. Olyan élet, amely szent és diadalmas; nem úr felettünk a baj és a szenvedés, **ezek** hazasegítők. – Élhetünk boldogan az égben. Alapja érdemszerző cselekedetünknek a kegyelem. Boldogságunk – az Isten látás. Örömről – a végnélküli élet, Istennel.

2. A Szentlélek adományozta.

A Mester hazatérésével – a küldetés műve megtörtént. De mi közvetíti?

a) A szentmise közvetíti. Ez a szent Áldozat – kegyelemközvetítő. Még más áldozat is ezt ad, de a Mester Áldozata tetézve ad. Részesít – a Kereszt kegyelmében. Valójában – minden Krisztustól. De a Szentlélek eljövetele Isten kiáradó szeretetének útját jelenti. Ez az elérkezés Isten szeretete. És az elfogadás ember szeretete Isten iránt.

b) A szentségek adják. **Tárgyi:** eszközök a szentségek. Kegyelem száll az égből, a szentségek közvetítik a lélekbe. Bűnbocsánat és krisztusi jelenlét.

c) Szín pompás életünket virággá fejleszti. A kegyelemnek azután **életet** fakasztó ereje vagy. A természetben: magból új élet. Ember életében: természetes emberből isteni élő virág. De ez az örök tavasz évelője. „Nézzétek a mezei liliomokat, mint növekednek. Nem fáradoznak s nem fonnak” (Mt 6,26). Te pedig, ember, Isten örök virága vagy! Hogyne szeretne tégedet!

Bef.: Mivé lesz tehát az ember? Az isteni Jóság forrásainál örök Jóság emberévé leszünk. Ez: Isten házanépe!

4. beszéd: Az „Atya” hazahívó jóságos ígéje

(Dogmatikus beszéd: Az Atya hazavár)

Bev.: Van-e jobb és értékesebb hang, mint az a zengés, amely hazahívogatja a földre küldött „zarándokokat”? Nem úgy értem, hogy a föld elhagyását szorgalmazza, hanem úgy, hogy az „**életelés**” adományával a biztos célbajutást ígéri.

1. Mindenkit hív és híveit hazavárja.

Ez a beszéd – egyetemes. Senki sem kivétel az életutakon való haladást és hazatérést tekintve.

a) Az „Atya” arca hívogató, örök hazát ígért Ádámnak. Még halált sem halva érhetett volna haza... De még halálbüntetés után is – hazatéréssel kecsegtető...

b) Az „Atya” lelke hazaváró. Mesterünk mondja: „Aki e kenyérből eszik, örökké él” (Jn 6,51). –

Mesterünk elment, hogy helyet készítsen számunkra. „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök...” (Jn 14,3).

c) Ember élete hazafelé törő bolygó. Sokaknak félelmetes ez az út. Miért? Az ő hitük szerint – a **rideg sír** várja a hazatérőt. Bennünket **atyai** arc hív. Az is úgy, hogy **életvirágzástól** indít. Kinek-kinek feladatot diktál. Ki-ki saját feladatának megvalósítása után tér az örök hazába. – De kor-e a döntő? Az **élethivatás betöltése** – az „igazi mérce” (Lásd: „Szent Lajos király hídja”). Amikor teljesült az élethivatás, akkor hazatér az ember. Így igaz: Atya vár, „gyermek” hazatér.

2. De az örök élet kapuját a jónak tárja.

Milyen célt tűzött elének a Mester? Olyant, amelynek elérése egyéni életünk munkája szerint módosul.

a) Nem az öntudatlanság tengerének **nyugalma révén.** („Requiem aeternam”).

b) Sem „egyetemleges jövő étellel”, amelynek polgárai vagyunk... Elvesztjük személyiségünket?... „kultúrszolgák”?...

c) De igenis olyan jövőt, amelyben megmarad egész személyiségünk. Van elhagyás... Ez a földieké! Van elszakadás. Ez szintén a szeretetteké... Reám is áll: „rövid idő és nem láttok engem...” De van **élet**, amely teljesülő „Vitam aeternam dona nobis Domine”. Ez valóságos találkozás az Atyával és később az itt hagyott szeretettekkel.

Bef.: Mi más ez, mint a szeretet örökkévalóságának diadalhymnusa? Mi más ez, mint a jóság örök érvénye? Mi más ez, mint merítés abból a forrásból, amelynek kútfeje Isten, a mi Atyánk?!

*

II. beszédlánc címe: Az ember feladata

Ha az első beszédlánc gondolatához kapaszkodnánk, akkor így lehetne folytatni: a jóság forrását nyitja meg Önmagában az Isten, merítsen ebből az életvízből az ember. – Ha pedig **feladatként** akaróknak beállítani az egészet, akkor **életfeltételként** fejtegessük kérdésünket. Vagyis: ha **teljes** életet akarsz, akkor Istenatyád adta életforrásból merítsd életed titkos és üdítő erejét.

1. beszéd: Legyen készséges az ember – az ige hallgatására

(Erkölcsei beszéd: Az Isten hangját felfogó ember)

Bev.: Miért cseng az emberi szó? Gondolatközlésre. Miért zeng a természetes isteni ige és a természetfeletti kinyilatkoztatás? Hogy hallja és kövesse az ember. Erre kell hangolni a lelket, mert így Isten terve szerint muzsikál a lélek.

1. Hallgassa tehát az Isten szavát.

Nem néma tehát az Isten, csak hallásra alkalmas legyen az ember. Az a feltétel: egybecsengésre hangoltassék az ember.

a) Természetben szól az Úr! Ezt a csodaorgonát hallani kell. Mit hall minden ember? Madárdalt, emberi beszédet. Zajt, zörejt, morajlást. Égzengést, vihartombolást. Földrengést, tűzhányó kitorést. De hallja a **természet törvényének** dalát. A rend énekét. Az alárendeltség muzsikáját. A szépség himnuszát. Ezek: isteni beszédek. Figyelj rájuk.

b) Személyként beszél az Isten. Még **személyes** valóságában sem zárt és néma az Isten. Szól – prófétái által. Sőt, szólt Ádámnak jelenésben. Szólt – Egyházon át. Szólt – lelken át. Hallgatva hallgass! Személy az Isten, személyes közlésen át közeledik Hozzád a Végtelen! Azért, mert **Atya!**

2. És kövesse Isten parancsát.

Mi az Isten szavainak célja? Jó irányítás? Talán fokozott „kijavítás”? Nem! Fokozott **tökéletesítés.**

a) Sok az irányító tétel. Tanai nagy részben – fényt vetítenek az élet kérdéseire. A sok „miért?”-re feleletet ad az Isten. Miért? Hogy merítsünk az Isten lényegéből, és erőfeszítéssel dolgozzék ezek magyarázatán az ember.

b) De mindez végül is követendő irányítás. Azért adatik, hogy életünket helyesen vezessük. A „Decalogus” is ilyen. A „hegyi beszéd” is ilyen. Az „Evangélium” tanai is ilyenek. Hasonlítsd őket össze és reájössz, hogy ezek egymást kiegészítő tökéletesedési fokok. Fejlődő élet az emberiség történelme is. Anyag, lélek, földies élet, evangéliumi élet. És tökéletes élet.

Bef.: „A süketek hallanak” (Lk 7,22) – ezt idézi magának elérkezése idején a Mester. Hallja az

ember: itt van az ígért Messiásod!

2. beszéd: Légy készséges – a jó ítéletre (Erkölcsei beszéd: A jó ítélet)

Bev.: Az ember igen könnyen azt hinné, hogy olyannak látunk mindent, mint amilyen. Pedig fordítva igaz! **Olyanná** válik minden, **aminőnek** mi azt látjuk. Pl. az egyik rab így sikong: milyen szörnyű a helyzetem, nem látok mást, csak az eget. A másik így kiált fel: milyen boldog vagyok, mert nem látok mást, mint az eget (Stevenson)! Világot, embertestvért egyaránt a **jóság** sugarában kell látni.

1. Jónak nézek mindent.

A szempár sugara külső dolgokat lát. Ezek igen gyakran csak **hiányokra** utalnak. Azért ez a teendő:

a) Keresem rajtuk a jót. Azt **keresni** kell! Nem azért, mert nincs, hanem azért, mert Isten annyira reávéste mindenre, mindenkire, hogy egészen **természetesnek** találjuk (Pl. virágfakadás). Így: nem vesszük észre.

b) Még rossz mellett is találok sok jót. Ne féljünk attól, hogy rossz is van. Nincs rossz jó nélkül. Amint nincs fény árny nélkül, úgy nincs árnyék fény nélkül. Keress és találsz! Nem kell elhallgatni a rosszat, de ki kell emelni a jót. Különösen embertestvér életében! Ne keress **rosszat**, hanem jót!

2. Így jó lélekkel ítélek mindet és mindenkit.

Ha a mi lelkünk jó, akkor fényt vet minden embertestvér életére. Ha mégis ítélnem kell, akkor Isten szemével lássak.

a) „Isten szeme” nézése után Isten kegyességével ítélek. Ez az ítélet már kegyes ítélet. Nem tagadja a bajt, de sejteti a gyógyszert. Nem tagadja a bűnt, de kínálja a bocsánat lehetőségét. Sőt, kínálja a **segítő kezet** és nem az elítélő száját.

b) Istené a büntető ítélet, enyém a segítő szeretet. Isten ítélhet! Ő a parancsoló (és az ember a sértő). Fenn is tartotta magának. De ez az ítélet is kegyes. Földön – megbocsátást kínáló. Túlvilágon az igazság végérvényét szorgalmazó. Itt – szerető Atya. Ott – igaz Bíró.

Bef.: Gyerekjáték a **kaleidoszkóp**. Ugyancsak gyerekjáték a **szappanbuborék-fújás**. Minden pompa – a beállítástól függ. Úgy állíts be mindent, hogy szépnek lásd! Vagy úgy, hogy segítségre kívánczónak érezd magadat! Így **széppé teremtéd mások életét is!**

3. beszéd: Legyen késedelmes – a megszólásra (Erkölcsei beszéd: A megszólás)

Bev.: Miért vagyunk isteni küldöttek? Egymás segítésére és „hazasegítésére”. Így: Isten angyalai! De ezek sohasem a „rossz staféta” hírek szájról-szájra adó futarai, hanem a jó hírek közlöi. – Mi tehát a kötelesség?

1. Némuljon el, ha rosszra nyílnék ajka.

Adj parancsot szemednek! Rosszat ne vegye észre azonnal! Diktáld neki!

a) Ne lásson! Mit? Hiányt? Törést! Bűnt! Elesettséget! De semmi esetre:

b) Ne szóljon – kemény ítélettel. Értsd meg és segítsd embertestvéredet. És ha **kell szólni**, mert felelős vagy, **akkor neki szóljon**. Ez **javítás!** Ez már lehet kötelesség! Már tudniillik azoknak, akik hivatalból vagy szeretetből segítenek. A Mester meg is írja, hogy hogyan tegyék. „Ha vétkezik ellened testvéred, menj, fedd meg őt négy szemközt. Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet. De ha nem hallgat rád, vigyél magaddal egy vagy két másikat, hogy két vagy három tanú bizonyítsa az ügyet. Ha azokra sem hallgat, mondd meg az egyházközségnek. Ha pedig a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos” (Mt 18,15-17). – Azt azonban sohasem tedd, hogy „**szeretet**” címe alatt **szeretetlenül** keménykedj – másokkal szemben.

2. Dalos angyal legyen ajkad, ha jókat harsonázhatna.

Madárdal – léleköröm. Dicsérő ember hang – lélekderű. Persze: sohasem hízogó hang.

a) Másról másnak – jót! Jól! És ha „csak” (?) rossz van körülötte? Ne hidd el! Még a legrosszabbról is – **jót!**

b) Istentől is ezt kérjem mindenkinek!

Bef.: Isten adta „szemmel” – kegyelmi látást, az Isten áldotta „nyelvel” – emberi dicséretet nyerj, ember!

4. beszéd: Legyen késedelmes – a haragra

(Erkölcsei beszéd: A harag)

Bev.: Az Isten és ember viszonyát a szeretet kapcsa adja. Ember és ember kapcsolatát ugyancsak a szeretetnek kell alkotnia. – „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 19,19). – Hogyan valósítja ezt az ember? Felelet így szól kettős formában: Szeretet legyen lelked kincse, és harag sohase legyen lelked lakója.

1. Lelkünk természete a szeretet.

Isten úgy indít, hogy testvérek legyünk.

a) Egy az Atyánk.

b) Egy a természetünk.

c) Egy a hivatásunk. Ez a hármasság arra kötelez, hogy Isten terve szerint szeretetet sugározzunk. Legyünk magunk a szerető Atya gyermekei, és legyenek a jó Atyánk gyermekei a mi testvéreink.

2. Lelkünk salakja – a harag.

Az Írás az első emberpár családjáról szól. Ez a „nagy embercsalád” őse és ősi mintája.

a) Az Istené addig, míg tanyát nem üt a bűn.

b) Káin – Ábel gyűlöletéé, amint otthont talál a harag és az irigység. Ez a harag – nem isteni akarat, hanem emberi létsalak! Ezt kivetni annyi, mint Isten terve szerint életet szolgálni!

Bef.: A folyamok hordaléka nem a kristály ital alkatrésze. Sodródó, partot tépő rohanása ragadja magával. De ez is kiveti! Ember! Te sohase tápláld! Hanem vedd ki lelkedből!

*

a) Ez a beszéd felépíthető **Flammarion** Camille barátjának, Spero György mondására: „Az égbolt a legjobb út... Mi vándorok vagyunk, és ha a mi utunk itt véget ér, gyönyörűbb otthon vár bennünket az égbolt rejtélyeiben.” – Ezt pedig 25 éves korában mondotta.

b) Ugyancsak felhasználható az a **szellemi küzdelem** is, amelyen át jut a tudományos ember a halhatatlanság elfogadására. **Spero** György belső harca csodás bölcséleti elgondolásban nyert megoldást: „mi ma még az emberi élet gyermekkorát éljük... Az állati erők döntő hatalmának vége; a szellemi élet hajnalát éljük... és ezen keresztül eljutunk oda, hogy a másik világot is megértjük.”

*

III. beszédlánc címe: A bűnök útja

Azt mondhatnók: arról lesz szó, hogy mivé lesz az ember, ha az isteni Jóság forrása helyett a harag ösztönösen tarajos hullámaiból merít... Nem hiába a **fő-bűnök egyike** a harag, de levezethető belőle a legnagyobb élet-, lélekpusztulás minden összetevője is. – Legyen tehát a vezető gondolat: principiis obsta! Mi az erkölcsi fejtegetést hangsúlyozzuk, a gyakorlati tanúságokat iktassa bele a szónok.

1. beszéd: Az elvakultság haragot szül

(Erkölcsei beszéd: A harag forrása)

Bev.: Abból a gondolatból vehető, hogy aki nem lát, az a sötétség ködében bizonytalan, bizalmatlan és kapkodó lézen. – Így haragos indulat születik benne, az indulat pedig lélekigényeket pusztít, és így a **haragos ember** – éjszakában jár...

1. Az indulatok elvakítanak.

Teljes egészében ez a tétel áll reájuk: „Éppen ezért nincs mentség számukra” (Róm. 1,21).

a) Csak magát látja az ember.

b) Csak saját igazát „érzi” az ember.

2. A vak pedig lelki sötétségben támoogy és háborog.

Lelkünk képét így színezi az apostol: „Sötétség borult az elméjükre és elidegenedtek az isteni élet-től” (Ef. 4,18).

a) Különösen, ha sérelmét érzi.

b) Különösen, ha elégtételért liheg. Pedig tudnia kellene: „Haragjában ugyanis nem azt teszi az ember, ami Isten előtt igazságos” (Jak. 1,20).

Bef.: Vegyük abból a gondolatból: a harag a **lélek szemére** is fátylat von. Ilyen szemekkel pedig az igazság és méltányosság nem található fel. Mi tehát az eredmény? Szilaj vadsággal és tobzódó haraggal cselekszik az ember.

2. beszéd: A harag gyűlöletet szül

(Erkölcsei beszéd: Harag szülöttje – a gyűlölet)

Bev.: Vehető abból a gondolatból, hogy a harag csak a **sötét vonásokat mutatja** embertestvér életén... Sőt fokozva: ez esetlegesen feltűnő jót is irigykedő **gyűlölettel** nézi.

1. A harag nem szellemi erőtartalom.

a) Nemcsak nem nemes érzés.

b) Hanem tudatos rosszakarás... „Ne legyetek fönnhéjazók, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű emberekhez. Ne képzeljétek magatokat önmagatoktól okosoknak. Rosszért rosszat senkinek se fizessetek. Törekedjétek a jóra nemcsak Isten, hanem az emberek előtt is” (Róm. 12,16-17).

2. A harag gyűlöletet fakasztó mocsártelep.

a) Anyja a gyűlöletnek. „Az indulatos ember civódást szít” (Péld. 15,18). „Aki viszont gyűlöli testvérét, az a sötétségben él és sötétben jár” (1Jn. 2,11).

b) Összülője a bosszúállásnak. Ide alkalmazható némi transzpozícióval: „Mert a férfi féltékenysége és haragja nem ismer kíméletet a bosszú napján” (Péld. 6,34).

Bef.: Vegyük abból a krisztusi tanból, melyet Krisztus mond a haragról... „Én pedig azt mondom nektek: Ne szállj szembe a gonosszal, hanem ha megütik jobb arcodat, fordítsd oda a másikat is” (Mt 5,39). És imánk ez legyen: „Azt kívánom tehát, hogy a férfiak mindenütt áhítattal, s ne haragos és viszálykodó lelkülettel emeljék imádságra kezüket” (1Tim. 2,8).

3. beszéd: A gyűlölet bosszút liheg

(Erkölcsei beszéd: A bosszúállás)

Bev.: Vehető abból a gondolatból, hogy a szerető megbocsátó lelkület hiánya a „fogat fogért” elvének rettenetes megvalósítója (pogány tétel!).

1. A gyűlölet – izzó tűz.

„A nyelv is tűz, gonosszággal telt világ” (Jak. 3,6).

2. A bosszúlihegés – égető parázs.

Kiöli az egymás iránti szeretetet, pedig az Úr szerint: „Rosszért rosszal, szidalomért szidalommal ne fizessetek! Inkább áldást mondjatok! Hiszen arra vagytok hivatva, hogy áldás legyen az örökreszettek” (1Pét. 3,9).

Bef.: Adható azzal az összehasonlítással, amely a krisztusi szeretetet mutatja a gyűlölködés ellen-szeréül. „Hallottátok a parancsot: Szemet szemért, fogat fogért! Én pedig azt mondom nektek: Ne szállj szembe a gonosszal, hanem ha megütik jobb arcodat, fordítsd oda a másikat is. S ha pörbe fogva el akarják venni köpenyed, add oda köntösöd is. S ha ezer lépésre kényszerítenek, menj el kétannyira” (Mt 5,38-41). Nincs lelkek békéje, amíg nem született meg az emberek testvéri szeretete. – „Nincs békéjük az istenteleneknek, – úgymond az Úr” (Iz. 48,22).

4. beszéd: A bosszú életet gyilkol

(Erkölcsei beszéd: A lélekgyilkosok)

Bev.: Lehet az V. parancs meghirdetése. Mit tilt ilyen keményen az Úr? Senkinek ne okozz testi kárt!

1. A bosszú embereket öl.

a) Gondolatban.

b) Valóságban.

2. A bosszú emberlelket pusztít.

a) Szembefordul a szeretet törvényével.

b) Elszakít a Szeretet forrásától.
Bef.: Csak Istennel élhet a lélek!

*

IV. beszédlánc címe: Az Istenhez fordulás életjegyei

Itt arról volna szó, hogyan állapítható meg, hogy Isten útján járunk? Úgy is kérdezhetném: van-e annak látható jele, hogy Isten hűségesei vagyunk? Az ugyanis bizonyos, hogy a külső odatartozandóság csak annyit mutat, hogy „Jézus nyájának tartozéka” vagyunk, de még nem jelenti, hogy lélekben is Hozzá tartozunk. – Keressük tehát azokat a **lelki jegyeket**, amelyek elárulják hovatarozandóságunkat.

1. beszéd: A tisztátalanság kivetése

Bev.: Vegyük abból a szentírási tanításból, amelyben a Mester és Szt. Pál mondják: a tisztátalanok nem jutnak Isten országába. Vagy: a nyolc boldogság ideillő idézetéből...

1. Vesd ki a tisztátalanság bűnét.

2. Ezzel kiesded az égiek szeretetét.

Bef.: Szövegét alkossuk meg a 10 szűz példabeszédéből: „Akkor hasonlít majd a mennyek országa tíz szűzhöz, akik lámpával kezükben a vőlegény elé mentek... Az okosak viszont lámpásaikkal együtt olajat is vittek korszóikban...” (Mt 25,1 és 4...).

2. beszéd: Az ige hűséges befogadása

Bev.: Így kezdhető: akik Isten ígérére hűségesen felfigyelnek, azoknak lelke Isten felé fordulás jegyét mutatja.

1. Isten szava „övéinek” beszél.

2. A felfigyelők pedig az „Övéivé” válnak.

Bef.: Legyen ilyen gondolat: a természet befogadja és valósítja Isten szavát. Azért az Övé. Ember? Hallgassa és valósítsa: így Övé lesz ő is!

3. beszéd: Az isteni élet derűs valósítása

Bev.: Legyen az a gondolat: derű és dalos lelkület az Isten jelenlétének jele.

1. A bánat csak közelít az Úrhoz.

2. A boldogságos szeretet egybefűz az Úrral.

Bef.: Legyen Szt. Pál szavaiból: „Örvendjetez az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjetez!” (Fil. 4,4).

4. beszéd: Mindig a lélek üdve a jelszó

Bev.: Vétessék abból a gondolatból: milyen célok lebegnek az ember előtt?

1. Lelkem előtt örök életem lebeg.

2. Életemben ezért dolgozik a lélek.

Bef.: Legyen Szt. Pál szava: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljöveteletét” (2Tim. 4,7-8).

* * *